

Obszar Metropolitalny
Gdańsk Gdynia Sopot

Sprawozdanie z działalności OMGGS 2020

Podsumowanie wspólnych
działań samorządów

Grudzień 2020

Spis treści

Podsumowanie działań OMGGS

Korzyści metropolitalne

Zmiana statutu OMGGS	4
Nowi członkowie OMGGS	5
Działania Covidowe	6
Ustawa metropolitalna	7
Transport	10
Klimat	20
Administracja	28
Rozwój Społeczno-Gospodarczy	30
Kultura	39
Inne działania	41
OMGGS w liczbach (mieszkańcy, ZIT, POLiŚ, POPT)	

Priorytety na 2021

1. Budżet UE 2021-2027: Strategia ponadlokalna	58
2. OMGGS a Zielony Ład	58
3. Ustawa metropolitalna	58
4. Mevo	59

Część 1.

Podsumowanie działań OMGGS

Korzyści
metropolitalne

Zmiana statutu OMGGS

6 lutego Walne Zebranie Członków przyjęło nowy statut Obszaru Metropolitalnego. Dzięki zmianom stowarzyszenie będzie mogło prowadzić działalność gospodarczą, co w przyszłości może przełożyć się na zmniejszenie składek członkowskich.

Nowy statut powołał nowy organ – Radę Obszaru Metropolitalnego. W jej skład weszli samorządowcy uprzednio zasiadający w Zarządzie. Utrzymana została zasada rotacyjności, zgodnie z którą 15 października prezydent Aleksandrę Dulkiwicz na stanowisku prezesa Rady zastąpił prezydent Jacek Karnowski. Funkcje Prezesa i dwóch Wiceprezesów Rady pełnione są przez wybrane osoby przez okres 20 miesięcy, stąd też kolejna zmiana na stanowisku prezesa Rady planowana jest na 15.06.2022, kiedy to jej szefem zostanie Wojciech Szczurek.

12-osobowa Rada pełni funkcję nadzorczą nad Zarządem. Po rejestracji zmian statutu (17 marca) i wyborze nowego Zarządu (26 marca) dotychczasowi członkowie Zarządu stali się członkami Rady, a do Zarządu powołano Michała Glasera (Prezes), Beatę Neumann (wiceprezes do dnia 7 grudnia 2021, później Członek Zarządu) oraz Macieja Ruska (Członek Zarządu, od 7 grudnia 2021 wiceprezes). Zarząd jest organem wykonawczym, kieruje działalnością stowarzyszenia oraz reprezentuje je na zewnątrz.

Maciej Rusek od 26 lat nieprzerwanie pracuje na rzecz lokalnego samorządu. W latach 1994 – 2017 kolejno w Urzędzie Miasta Sopotu, Urzędzie Miasta Malborka, Starostwie Powiatowym w Malborku. Od 2017 roku ponownie w Sopocie jako Pełnomocnik Prezydenta a potem Naczelnik Biura ds. Kontaktów Samorządowych i Repatriacji. W kadencji 2002–2006 radny Sejmiku Województwa Pomorskiego. W Sejmiku pracował w Komisji Finansów jako jej wiceprzewodniczący oraz w Komisji Strategii. W latach 2006–2010 radny Rady Miasta Malborka, przewodniczący Komisji Rozwoju. W kadencji 2010–2014 wiceburmistrz Malborka odpowiedzialny za sprawy gospodarcze. Jeden z głównych negocjatorów projektu Obszaru Funkcjonalnego Malbork – Sztum.

Beata Neumann jest Naczelnikiem Wydziału Projektów Infrastrukturalnych UM Gdyni i pełnomocnikiem Prezydenta Gdyni do spraw Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. Od samego początku w roku 2013 brała udział w tworzeniu instrumentu ZIT dla metropolii. Aktywnie uczestniczyła w pracach nad delimitacją obszaru ZIT, wyłanianiem pakietów przedsięwzięć metropolitalnych oraz kryteriów wyboru poszczególnych projektów. Zaangażowała się w opracowanie Strategii ZIT i negocjacje z UMWP oraz MIR w zakresie projektów komplementarnych.

Nowi członkowie OMGGS

W 2020 r. z OMGGS wystąpiła gmina Krokowa i przystąpiły dwie nowe gminy Skarszewy i Miłoradz. W lipcu, decyzją Rady OMGGS Skarszewy stały się 57 członkiem metropolii. To pierwsza gmina z powiatu starogardzkiego w OMGGS.

9 listopada decyzją Rady OMGGS przyjęto gminę Miłoradz. Gmina Miłoradz leży w powiecie malborskim (który od samego początku jest członkiem metropolii), w bliskim sąsiedztwie Malborka, drogi krajowej nr 22, a także w pobliżu autostrady A1. Tym samym OMGGS liczy już 58 samorządów. 9 listopada

Rada OMGGS podjęła również kierunkową decyzję o przyjęciu w poczet członków gminy Liniewo. Wcześniej jednak uchwałę w tej sprawie musi podjąć Rada Gminy.

Wspaniały moment dla mnie osobiście i dla gminy Skarszewy. W tym roku Skarszewy obchodzą wyjątkową rocznicę – 700 lat nadania praw miejskich. W XVII i XVIII wieku to Skarszewy były administracyjną stolicą województwa. Dzisiaj nie mamy takich aspiracji, ale jesteśmy szczęśliwi, że możemy być częścią takiej wspaniałej rodziny – wspaniałych mieszkańców i fantastycznych samorządowców metropolii.

Jacek Pauli, burmistrz Skarszew

Cieszę się niezmiennie, iż aktywność naszej gminy na szczeblu powiatowym i wojewódzkim została zauważona, a my jako samorząd możemy dołączyć do zaszczytnego grona członków metropolii. To dla mnie osobisty sukces, iż po wielu latach ciężkiej pracy, tak mały samorząd jak nasz, nie zostanie osamotniony w działaniach.

Arkadiusz Skorek, wójt gminy Miłoradz

Działania Covidowe

Pandemia koronawirusa wywołała ogromne problemy gospodarcze i organizacyjne dla samorządów. Od samego początku Biuro OMGGS koordynowało **wymianę informacji między samorządami** w zakresie wprowadzonych zmian organizacyjnych związanych np. z pracą zdalną lub udzielaną pomocą. Ułatwiło to organizację pracy urzędów czy obsługę mieszkańców. Zainicjowaliśmy **akcję kupowania maseczek** od lokalnych podmiotów społecznych. Zgromadziliśmy także **informacje dla przedsiębiorców** w zakresie pomocy oferowanej przez instytucje państwowe i lokalne samorządy, dotyczące m.in. zwolnień z czynszów, czy występowania o dopłaty i dotacje. Od początku pandemii przedstawicielka biura OMGGS zasiada w **Sztabie Kryzysowym Pomorskich Pracodawców**, zrzeszającym przedstawicieli 12 organizacji pracodawców, reprezentując w nim metropolitalnych przedsiębiorców społecznych. Sztab upowszechnia wśród swoich członków informacje na temat

aktualnej sytuacji na rynku pracy, wsparcia dla przedsiębiorców, a także formułuje apele dotyczące wsparcia gospodarki w kryzysie. Wspólnie z Caritas Archidiecezji Gdańskiej uruchomiliśmy **infolinię kryzysową dla imigrantów**, dzięki której dzwoniący mogli uzyskać informacje na temat istniejącego wsparcia, oferowanego w ramach działań przeciwcovidowych przez gminy oraz organizacje pozarządowe. W projekcie OWES **144 tys. zł** zostało przeznaczonych **na środki ochrony** dla przedsiębiorstw społecznych, opiekuńczych i branży gastronomicznej oraz **150 tys. zł na dodatkowe wsparcie finansowe** na utrzymanie 150 miejsc pracy stworzonych przez nas w podmiotach społecznych. W leczeniu osób chorych na covid pomagają także metropolitalne inwestycje. Szpital Geriatryczny w Sopocie działający w ramach Pomorskiego Centrum Reumatologicznego przeznaczył 30 łóżek dla osób chorych na covid, a projekt Centrum Geriatrii w Gdańsku otrzymał blisko **9 mln zł dodatkowego**

dofinansowania na prace remontowe, zakup wyposażenia, czy środki do dezynfekcji. Metropolia pomaga także branży gastronomicznej, m.in. wspierając akcję **Po dobro lokalnie** i organizując akcję **#zamawiam-BOWspieram**, w której do zamawiania na wynos namawiali samorządowcy, radni, przedsiębiorcy i tysiące mieszkańców metropolii. Akcja w pierwszym tygodniu dotarła do ponad 25 tys. osób.

Ustawa metropolitalna

Mijający rok był przełomowy dla ustawy metropolitalnej dla Pomorza. 29 stycznia w Ratuszu Głównego Miasta w Gdańsku samorządowcy OMGGS przekazali marszałkowi Senatu RP, prof. Tomaszowi Grodzkiemu projekt ustawy o związku metropolitalnym dla Pomorza wraz z apelem o podjęcie pilnych prac nad ustawą. W spotkaniu z marszałkiem Senatu RP wzięli udział pomorscy senatorowie oraz prezydenci, burmistrzowie, wójtowie i starostowie z OMGGS. Prezydent Aleksandra Dulciewicz przekazała marszałkowi projekt ustawy wraz z listem podpisanym przez wszystkich obecnych na spotkaniu. Marszałek Senatu zadeklarował wolę podjęcia prac przez Senat i wyznaczył senatora-koordynatora, odpowiedzialnego za sprawne przeprowadzenie procedury legislacyjnej.

7 lutego

projekt ustawy, jako senatorska inicjatywa ustawodawcza, został skierowany do prac w izbie wyższej. 30 lipca połączone senackie komisje, Ustawodawcza oraz Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej, podczas I. czytania ustawy, pozytywnie zaopiniowały procedowany projekt. Wcześniej projekt został również pozytywnie oceniony przez m.in. Ministerstwo Rozwoju, Prokuratorię Generalną RP oraz Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polski.

Spotkanie połączonych komisji w Sejmie RP. Od lewej: Mirosław Chyła, burmistrz Pelplina, Ryszard Świliński, senator RP, Magdalena Kołodziejczak, wójt gminy wiejskiej Pruszcz Gdański, Aleksandra Dulciewicz, prezydent Gdańska, prezes Rady OMGGS, Krzysztof Kwiatkowski, senator RP, Mieczysław Gołuński, burmistrz Kartuz, Michał Glaser, prezes Zarządu OMGGS oraz Anna Gołędzinowska, Pomorskie Biuro Planowania Regionalnego.

Zaczynamy operację legislacyjną dla Pomorza. Wyznaczamy jej operatora, którym będzie senator Ryszard Świliński. Liczę, że ze swoją energią i doświadczeniem samorządowym poprowadzi tę ustawę doskonale.

Tomasz Grodzki, Marszałek Senatu

10 września

w Senacie RP odbyło się II i III czytanie projektu ustawy. Senatorowie niemal jednogłośnie opowiedzieli się za poparciem ustawy i skierowaniem jej do dalszych prac w Sejmie RP.

Za głosowało

86 senatorów

Wstrzymał się

1 senator

Przeciw

2 senatorów

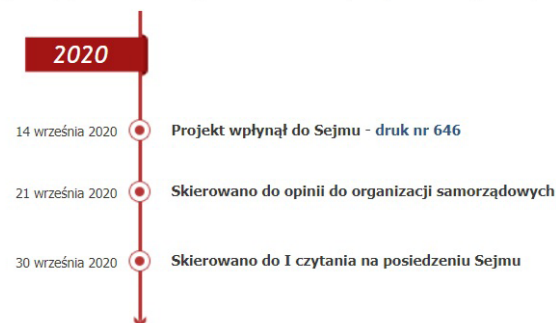
30 września

30 września projekt został skierowany do pierwszego czytania. Wystąpiono również o opinię organizacji samorządowych.

druk nr 646

Senacki projekt ustawy o związku metropolitalnym w województwie pomorskim

projekt dotyczy określenia zasad i trybu tworzenia oraz zasady funkcjonowania związku metropolitalnego w województwie pomorskim

Stan na 16-11-2020

5 października

OMGGS zaprosił wszystkich parlamentarzystów z Pomorza na seminarium dot. ustawy metropolitalnej. Wzięło w nim udział 14 posłów i senatorów. Gośćmi wydarzenia byli senator Krzysztof Kwiatkowski, przewodniczący Komisji Ustawodawczej oraz Kazimierz Karolczak, Przewodniczący Zarządu Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. Swoją deklarację poparcia projektu wyrazili wówczas posłowie opozycji: Koalicji Obywatelskiej, Lewicy i Konfederacji. Wcześniej poparcie dla tej inicjatywy wyraził poseł Polskiego Stronnictwa Ludowego Marek Biernacki.

19 października

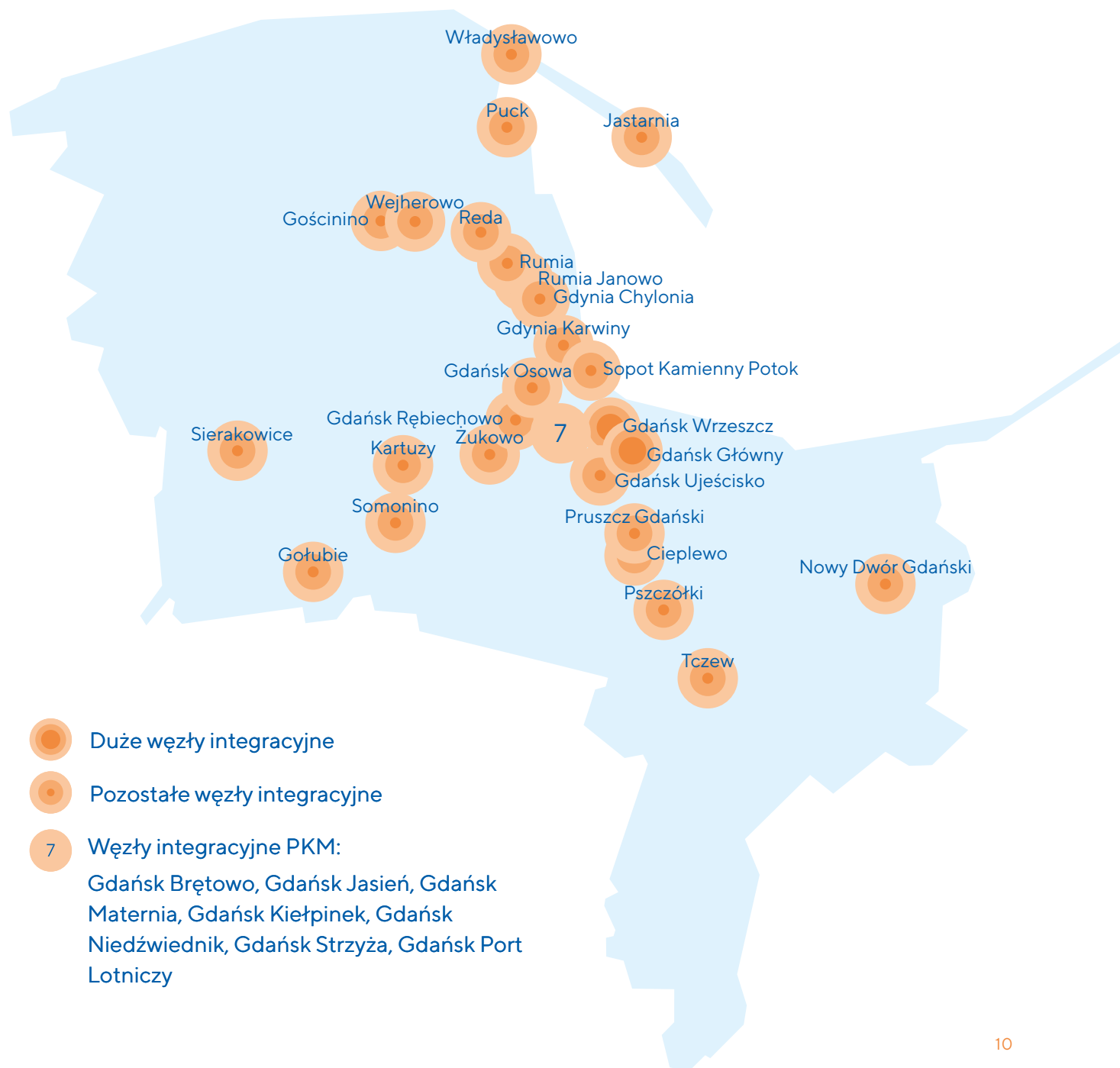
posłowie z Pomorza spotkali się na specjalnym spotkaniu online, by rozmawiać o dalszych działaniach w zakresie prac nad ustawą. Zapowiedziano powołanie zespołu parlamentarnego oraz przygotowanie listu otwartego do Marszałek Sejmu Elżbiety Witek z prośbą o skierowanie projektu pod obrady. Ustawa zyskała również swojego opiekuna w Sejmie. Rolę tę powierzono posłowi Małgorzacie Chmiel. Biuro OMGGG przygotowuje list otwarty autorów naukowych w sprawie poparcia dla ustawy. Przygotowano również kampanię informacyjną dot. projektu ustawy.

Transport

Węzły przesiadkowe, nowy tabor i remonty peronów

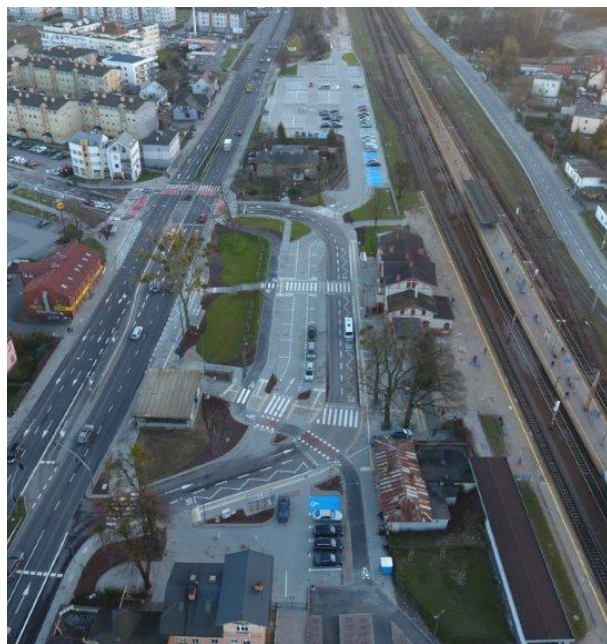
OMGGS jako jedna z trzech Instytucji Pośredniczących wdrażających Regionalny Program Operacyjny zarządza pulą ponad 1,5 mld zł dotacji, z czego największa część przeznaczona jest na transport. Flagowym przedsięwzięciem jest budowa **26 węzłów przesiadkowych**, na których możemy zostawić auto lub rower i skorzystać z transportu zbiorowego – autobusów, tramwajów, pociągów. W ramach inwestycji transportowych modernizujemy dworce i przystanki kolejowe, poprawiamy drogi dojazdowe, budujemy drogi rowerowe (ponad 100 km) oraz przygotowujemy w ich najbliższym otoczeniu parkingi dla samochodów (ok. 3000 miejsc) i rowerów (ok. 2500 miejsc). Ze środków RPO finansujemy 24 zintegrowane węzły przesiadkowe, a dodatkowe 2 (węzeł Chylonia oraz węzeł integracyjny tramwajowo-autobusowy Ujeścisko w Gdańsku) powstają dzięki dofinansowaniu ze środków POLiŚ.

Do tej pory do użytku mieszkańców oddano 13, czyli połowę z 26 zaplanowanych węzłów integracyjnych: Gołubie w **Stężycy**, Gościcino w Gminie **Wejherowo**, węzły w **Kartuzach, Redzie, Nowym Dworze Gdańskim, Sierakowicach, Pszczółkach, Pucku, Sominie, Tczewie**, węzeł Cieplewo w gminie **Pruszcz Gdański**, Rębiechowo w zakresie będącym po stronie Gminy Miasta Gdańska oraz węzeł Ujeścisko w **Gdańsku**. Na ukończeniu są węzły integracyjne w Sopocie, Żukowie oraz mieście Pruszcz Gdański. Intensywne prace budowlane trwają przy budowie tunelu pod torami w Rumi Janowie, a także parkingu podziemnego w ramach węzła Gdynia-Chylonia.

9 stycznia 2020 r. odbyło się oficjalne **otwarcie węzła przesiadkowego przy dworcu PKP w Redzie**. Inwestycja obejmowała także przebudowę dróg, skrzyżowań, zmianę organizacji ruchu, przebudowę przejść dla pieszych, przejazdów rowerowych i chodników. Węzeł w Redzie to blisko 200 miejsc parkingowych dla samochodów i 137 dla rowerów. Na węźle zainstalowano również system monitoringu, windy, ławki oraz nasadzono nowe drzewa i krzewy. Całkowita wartość inwestycji to ponad 18 mln zł, z czego prawie 8 mln zł pochodziło ze środków UE. Projekt realizowany był od lipca 2017 roku.

W połowie lipca 2020 r. został otwarty **węzeł integracyjny w Pucku**, w ramach którego przebudowano i wybudowano nowe drogi dojazdowe, ścieżkę oraz miejsca postojowe dla rowerów, zatoki autobusowe dla komunikacji zbiorowej, wiaty przystankowe dla przesiadających się osób oraz miejsca postojowe dla autobusów. Łączna pojemność parkingowa wynosi 139 pojazdów, w tym 101 miejsc dla samochodów osobowych typu „park&ride”, 3 miejsca typu „kiss&go”, 9 miejsc dla niepełnosprawnych, 14 stanowisk TAXI i 5 stanowisk parkingowych dla autobusów komunikacji zbiorowej.

Węzeł stworzony za kwotę prawie 11 mln zł, przy dofinansowaniu unijnym prawie 7 mln zł i wkładzie własnym miasta 4 mln zł. Dodatkowo droga rowerowa, miejsca parkingowe, monitoring, nowe oświetlenie, bezpiecznie i komfortowo. Miejsce stworzone po to, by korzystać z transportu zbiorowego, żeby zostawiać tu swoje auta. Miejsce nie tylko dla pucczan, ale mieszkańców całej ziemi puckiej.

Hanna Pruchniewska, burmistrz Pucka

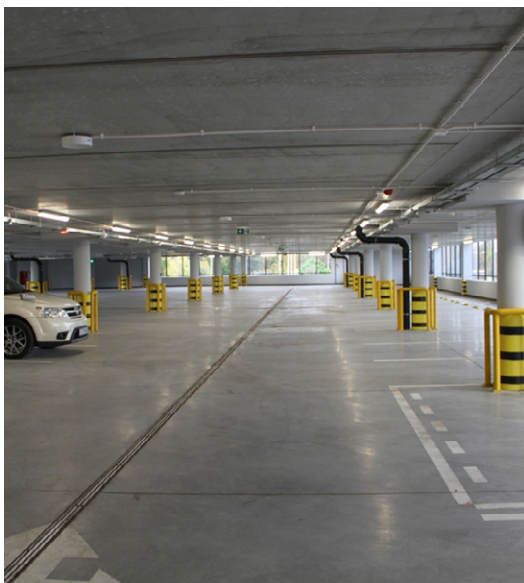
Węzeł w Pucku, podobnie jak ukończony w październiku **węzeł w Somoninie**, został zrealizowany w oparciu o **metropolitalne standardy wizualne dla węzłów integracyjnych** opracowane przez Biuro OMGGs we współpracy z samorządami.

W Somoninie gruntownie wyremontowano część budynku dworca PKP: wymieniono podłogę, stolarkę okienną i drzwiową, odnowiono ściany i sufit oraz zamontowano nową instalację wodociągową, kanalizacyjną oraz centralnego ogrzewania. Na pasażerów

czeka interesująca poczekalnia z elementami kaszubskimi. Na placu przy dworcu w posadzce zainstalowano nowe oświetlenie ledowe, fontannę, postawiono ławki i donice z roślinami. W ramach inwestycji powstał parking dla 80 rowerów, w tym 30 miejsc zadaszonych oraz dla 32 samochodów osobowych - w tym 3 dla osób niepełnosprawnych, a także zatoczki dla taksówek i autobusów. Dojazd do węzła zapewnia wybudowana w 2018 r. trasa rowerowa Somonino-Ostrzyce o długości blisko 4 km. Wartość wszystkich prac to ponad 5,3 mln zł.

W listopadzie zakończyła się **budowa węzła w Tczewie**. 6 listopada został otwarty przy dworcu PKP dwupoziomowy parking, na którym znalazły się 103 miejsca postojowe. Ponadto w ramach projektu przebudowano ul. Gdańską wraz z budową drogi rowerowej do bulwaru nadwiślańskiego. Wybudowano i przebudowano około 5 km ciągów pieszo-rowerowych i dróg dla rowerów na ul. Armii

Krajowej, części ul. Wojska Polskiego oraz al. Zwycięstwa. Wybudowane trasy tworzą, wspólnie z istniejącymi już odcinkami, sieć dojazdu do węzła transportowego ze wszystkich kierunków miasta, umożliwiając płynny i bezpieczny przejazd osobom dojeżdżającym rowerem do dworca. Wartość wszystkich prac to ponad 41 mln zł.

Gruntowny remont jednej z najważniejszych miejskich arterii – ul. Gdańskiej zwiększył nie tylko komfort jazdy samochodem, ale też umożliwił rowerzystom bezpieczne przemieszczanie się w tej części miasta. Więcej miejsc parkingowych to także atut dla klientów licznych sklepów i punktów usługowych zlokalizowanych w pobliżu. Nowy parking w rejonie dworca kolejowego jest odpowiedzią na zapotrzebowanie zmotoryzowanych, którzy zgodnie z ideą węzłów transportowych – mają gdzie pozostawić samochód, aby dalej podróżować środkami komunikacji zbiorowej – np. do Trójmiasta lub innych miejsc na terenie Metropolii.

Mirosław Pobłocki, prezydent Tczewa

Ponadto trwają prace projektowe, przetargowe i budowlane w ramach budowy węzłów w Rumi, Gdańsku, Gdyni, Żukowie (Rębiechowo), Władysławowie i Jastarni. W listopadzie ogłoszono przetarg na budowę węzła Osowa w Gdańsku. W ramach węzła w Wejherowie w kwietniu otwarto parking przy dworcu ze 172 miejscami postojowymi, zatokami dla autobusów oraz windami łączącymi go z tunelem prowadzącym bezpośrednio na perony kolejowe. Powstała również droga rowerowa o długości ponad 700 m. Na początku grudnia planowane jest otwarcie tunelu pod torami w ciągu ul. Kwiatowej, który połączy dwie części miasta. Jest to ostatnie zadanie projektowe. Sukcesywnie przekazywane są kolejne odcinki dróg rowerowych budowanych jako trasy dojazdowe

do węzłów w Gdańsku Głównym i Gdańsku Wrzeszczu oraz przystanków SKM i PKM. Nowe połączenia dla rowerzystów powstały w ciągach gdańskich ulic: Podwale Przedmiejskie, Legionów, Jana Pawła II, Grunwaldzka, Jaśkowa Dolina oraz Potokowa. W przygotowaniu są kolejne trasy.

Uzupełnieniem inwestycji transportowych jest **zakup nowego taboru**. W Gdyni do eksploatacji zostało włączonych 55 autobusów (32 przegubowe i 23 standardowe), 30 trolejbusów (16 przegubowych i 14 standardowych), zmodernizowano także 21 trolejbusów. W Gdańsku w 2020 r. zakończyła się dostawa 15 tramwajów dwukierunkowych o łącznej pojemności 3210 osób.

W ramach działań poprawiających dostępność oraz komfort podróży komunikacją publiczną modernizowanych jest **8 przystanków Szybkiej Kolei Miejskiej w Gdańsku, Gdyni i Rumi**. Dotychczas zakończono prace w Rumi Janowo, Gdyni Chyloni (peron nr 1) oraz Gdyni Redłowo. Dodatkowo gruntowny remont przejdzie Dworzec Podmiejski w Gdyni, gdzie powstanie Centrum monitoringu, a peron nr 1 SKM przystosowany zostanie do obsługi osób o ograniczonej możliwości poruszania się. We wrześniu wybrano najkorzystniejszą ofertę dla tego zadania.

W ramach Gdańskiego Programu Komunikacji Miejskiej IVA, finansowanego z POIiŚ zakończyła się bu-

dowa linii tramwajowej w al. Pawła Adamowicza oraz przebudowa linii na Stogach. Do tej pory zbudowano i zmodernizowano 5,5 km z planowanych 7,5 km linii tramwajowej. W listopadzie został ogłoszony kolejny przetarg na realizację 2 km odcinka linii tramwajowej tzw. Nowej Warszawskiej. Na trasie powstaną 4 przystanki tramwajowe. Wzdłuż linii tramwajowej wykonany zostanie również chodnik oraz droga rowerowa, zagospodarowana zostanie zielen, pojawią się elementy małej architektury. GPKM obejmuje również montaż nowych wiat przystankowych w 64 lokalizacjach, 84 sztuk tablic informacji pasażerskiej. Wybudowano dwa obiekty park&ride dla 172 samochodów oraz dwa obiekty bike&ride dla 42 rowerów. Zakończenie prac planowane jest na koniec 2022 r.

MEVO

Tuż po wypowiedzeniu umowy niesolidnemu wykonawcy Mevo pod koniec października 2019 r., zespół projektowy złożony z oficerów rowerowych z Trójmiasta i Tczewa, prawników i specjalistów ds. zamówień publicznych, rozpoczął prace nad założeniami nowego systemu Mevo 2.0. W grudniu 2019 r. i w styczniu 2020 r. odbyły się spotkania konsultacyjne dla mieszkańców i aktywistów. Na początku kwietnia został ogłoszony dialog konkurencyjny, do którego zgłosiły się trzy firmy: Konsorcjum BikeU (Polska) i Freebike (Czechy), Marfina (Hiszpania) wraz z podwykonawcą firmą Geovelo (Polska) oraz spółka Nextbike Polska. **Konsorcjum BikeU (Polska) i Freebike (Czechy)** ma doświadczenie w elektrycznych systemach funkcjonujących w 19 europejskich miastach, m.in. w Londynie a **Marfina (Hiszpania) wraz z firmą Geovelo (Polska)** jako podwykonawcą, znana jest głównie ze swojej marki Movienta ma swoje rowery m.in. w Barcelonie i Paryżu.

Komisja przetargowa postanowiła wykluczyć **Spółkę Nextbike Polska S.A.** z postępowania z powodu nienależytego wykonania projektu Mevo 1.0., którego Spółka była 90%-podwykonawcą (wykluczenie na podstawie art.24 ust.5 pkt 2 Pzp). Jednak w sierpniu Krajowa Izba Odwoławcza nakazała OMGGS przy-

wrócić tą firmę do dialogu konkurencyjnego. Decyzja ta wydłużyła procedurę przetargową o kilka miesięcy. W trakcie rozmów w dialogu komisja przetargowa razem z wykonawcami pracowała nad rozwiązaniami najlepiej odpowiadającymi potrzebom oraz wymaganiom użytkowników i samorządów. Ostatnim jej elementem jest przedstawienie ostatecznych warunków zamówienia oraz zaproszenie firm biorących udział w dialogu konkurencyjnym do składania ofert. Planowany czas uruchomienia Mevo 2.0 to jesień 2021 r.

BYPAD i wytyczne dla polityki rowerowej, centrum kompetencji

W 14 gminach uczestniczących w projekcie Mevo w zeszłym roku został przeprowadzony **audyt polityki rowerowej oparty o europejską metodologię BYPAD (Bicycle Policy Audit)**. Wspólnie z samorządowcami, mieszkańcami i aktywistami w każdej z gmin oceniliśmy infrastrukturę rowerową pod kątem jej bezpieczeństwa i standardu wykonania. Dla każdej z gmin powstał 24-miesięczny plan działania, którego wdrożenie poprawi funkcjonowanie komunikacji rowerowej w takich obszarach jak: infrastruktura i bezpieczeń-

stwo, kadry, informacja i edukacja oraz dokumenty strategiczne. W 2020 r. odbyły się konsultacje podsumowujące pracę w każdej z gmin. Dokument został uzupełniony o oczekiwania samorządów dotyczące wsparcia ze strony metropolii.

Równolegle z audytem BYPAD powstały **wytyczne i rekomendacje w zakresie standardów budowy infrastruktury rowerowej** dla samorządów i zarządców dróg OMGGG – czyli zestaw najlepszych praktyk w zakresie tworzenia nowoczesnej, bezpiecznej i funkcjonalnej infrastruktury rowerowej. Dokument zawiera szczegółowe wytyczne do projektowania i wykonywania infrastruktury rowerowej dla gmin, zarządców dróg i projektantów. Został on przygotowany z myślą o samorządach, które do tej pory nie opracowały takich wytycznych lub nie zatrudniają osób dedykowanych polityce rowerowej.

W ślad za wytycznymi, w połowie 2020 r. rozpoczęły się **prace nad powołaniem Metropolitalnego Centrum Kompetencji w zakresie transportu i mobilności**. W ramach pilotażu działania rozpoczęła grupa robocza dot. ruchu rowerowego złożona z oficerów rowerowych z Trójmiasta i Tczewa. 17 i 18 listopada odbyły się warsztaty dla samorządowców, zarządców infrastruktury i projektantów na temat planowania i realizowania inwestycji rowerowych w gminach.

Drogi dojazdowe do obwodnicy metropolitalnej

Pomorskie samorzady zadeklarowały współpracę przy budowie dróg dojazdowych do Obwodnicy Metropolitalnej Trójmiasta (OMT). Porozumienie w tej sprawie zostało podpisane 8 lipca w Żukowie. Trasa już w 2014 roku znalazła się w pierwszej dziesiątce najważniejszych inwestycji drogowych w Polsce do realizacji w perspektywie budżetowej UE na lata 2014–2020, jednak rząd przesunął jej realizację w czasie. Podczas ostatniej kampanii wyborczej partia rządząca zadeklarowała budowę OMT ze środków budżetu centralnego, dlatego samorządowcy ogłosili gotowość do współpracy i zobowiązali się do niezbędnych prac nad drogami dojazdowymi dla nowej trasy szybkiego ruchu. W Żukowie, jednej z gmin, które zyskają na budowie nowego połączenia podpisano list intencyjny w sprawie współpracy prawnej, planistycznej i projektowej lokalnych samorządów. Samorząd województwa uwzględnił projektowany przebieg Obwodnicy Metropolitalnej Trójmiasta w już istniejącym Planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030 oraz w stanowiącym jego część Planie zagospodarowania Obszaru Metropolitalnego Gdańsk – Gdynia – Sopot 2030. Pomorskie Biuro Planowania Regionalnego przygotowało koncepcję przebiegu następujących odcinków dróg: **węzeł Wysoka z węzłem Chwaszczyno, węzeł Matarnia – Port Lotniczy z wę-**

złem Miszewo, węzeł Glincz z miejscowością Borkowo, węzeł Żukowo z węzłem Gdańsk Karczemki.

List intencyjny przewiduje utworzenie zespołu, który do końca roku wypracuje rozwiązania dotyczące zarówno harmonogramu dalszych prac projektowych, jak również wskazania źródeł ich finansowania.

Pod listem intencyjnym podpisali się: Mieczysław Struk, marszałek woj. pomorskiego, Michał Glaser, prezes Zarządu OMGGS, Iwona Formela, członkini zarządu powiatu kartuskiego, Wojciech Kankowski, burmistrz Żukowa, Piotr Borawski, wiceprezydent Gdańska, Katarzyna Gruszecka-Spychała, wiceprezydent Gdyni oraz Tomasz Kloskowski, prezes Portu Lotniczego Gdańsk im. Lecha Wałęsy.

Mobilna metropolia

Od 2019 r. OMGGS pracuje nad strategią rozwoju mobilności, która będzie dostosowana do zmieniających się realiów technologicznych oraz społecznych. Dzięki współpracy z Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej (MFiPR), Komisją Europejską, Inicjatywą Jaspers oraz Centrum Unijnych Projektów Transportowych (CUPT) powstanie **Plan Zrównoważonej Mobilności dla metropolii (SUMP)**, którego ukończenie planowane jest na koniec 2021 r. Komisja Europejska zamierza wymagać, aby takie plany powstały w każdej gminie, która będzie ubiegać się o dotacje w nowej perspektywie unijnej. Metropolitalny dokument będzie zawierał działania dot. polityki transportowej, ruchu pieszego i rowerowego, transportu zbiorowego i zarządzania mobilnością. Nad dokumentem pracuje zespół ekspertów złożony z przedstawicieli Uniwersytetu Gdańskiego, Politechniki Gdańskiej, Pomorskiego Biura Planowania Regionalnego, UM Gdynia, OMGGS oraz ekspertów z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego i transportu. W drugiej połowie roku zostały przeprowadzone internetowe badania ankietowe dot. zachowań transportowych wśród mieszkańców metropolii i radnych samorządów członkowskich. Wyniki badania, obok m.in. danych od operatora sieci komórkowej T-mobile będących podstawą do stworzenia kompleksowej analizy Big Data w tematyce użyt-

kowników gmin (mieszkańców, turystów, odwiedzających) oraz przepływu osób na terenie województwa pomorskiego (pozyskanych w 2020 r.), będą istotnym elementem SUMP, podobnie jak wnioski z warsztatów dla mieszkańców, samorządowców i aktywistów gminnych w 8 powiatach, które ze względu na epidemię odbędą się w pierwszej połowie 2021 r. W ramach prac nad SUMP raz w miesiącu odbywają się spotkania dot. realizacji planów zrównoważonej mobilności z przedstawicielami KE, MFiPR, biur ZIT.

Przedłużenie PKM na południe

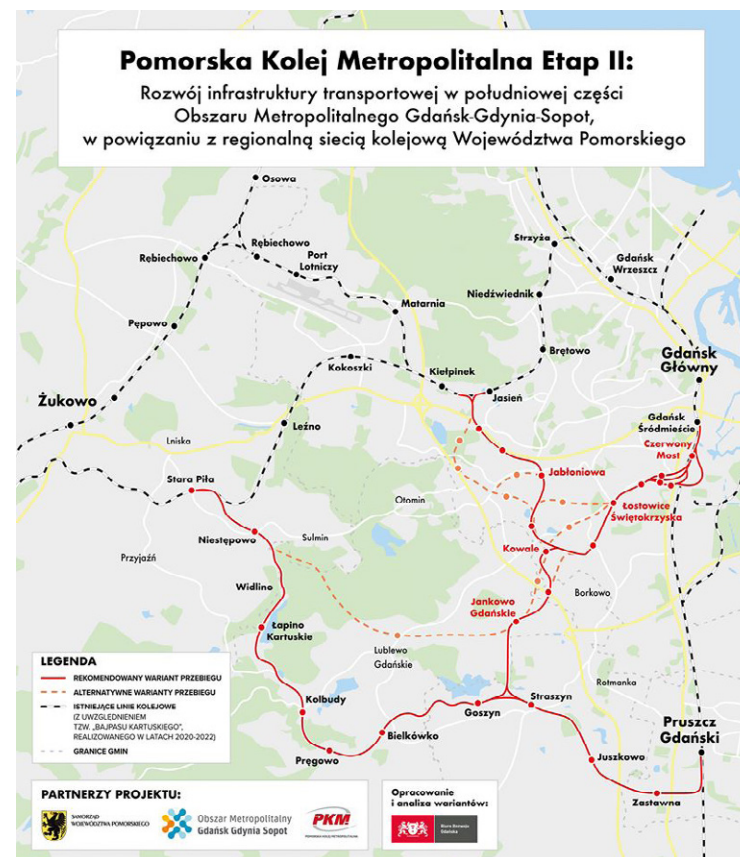
6 lipca w Szkole Metropolitalnej w Kowalach Biuro Rozwoju Gdańska (BRG) przedstawiło wstępne warianty rozbudowy PKM w kierunku południowych dzielnic Gdańska oraz sąsiednich gmin. Przyczynkiem do rozpoczęcia prac było podpisanie w listopadzie 2019 r. listu intencyjnego w sprawie rozbudowy PKM w południowym kierunku. W studium opracowanym przez planistów BRG występują trzy warianty przebiegu trasy, wybrane spośród kilkudziesięciu, w tym z wykorzystaniem nieczynnej obecnie, wymagającą modernizacji linii 229 (Pruszcz Gdański – Stara Piła). Odcinek „gdański”, długości ok 3,7 km, wyprowadzony ma zostać z dzisiejszej linii SKM na wysokości jej ostatniego przystanku – Śródmieście. Kolejnym krokiem będzie przygotowanie Studium Techniczno – Ekonomiczno – Środowiskowego (STeS), które uwzględni aspekty techniczne, środowiskowe i finansowe planowanej inwestycji oraz pozwoli na wskazanie jednego korytarza transportowego, dla którego sporządzane zostaną warianty realizacji. Opracowanie tej dokumentacji przez spółkę PKM (do końca 2023 r.) pozwoli na rozpoczęcie fazy projektowej dla „PKM Południe” w nowej perspektywie unijnej. W trakcie prac nad

STeS planowane są wieloetapowe konsultacje społeczne, a ostateczny projekt wybrany zostać ma przy współudziale mieszkańców, zwłaszcza dzielnic, przez które będą przebiegać linie kolejowe. Przygotowanie dokumentacji będzie dofinansowane ze środków RPO.

Cieszy mnie, że wizja rozwoju kolei metropolitalnej na Pomorzu będzie realizowana przez tak wielu interesariuszy: samorządy lokalne od Gdańska, przez gminę wiejską i miasto Pruszcz Gdański, Kolbudy i poprzez inne gminy, patrząc już w stronę Kaszub, od Żukowa, po – docelowo również Kartuszy i Sierakowice. Być może na realizację tego projektu czekać będziemy, nie dzień, a piętnaście lat, ale wizja rozwoju transportu komunikacji w obszarze Gdańska i tej części Pomorza jest nam absolutnie potrzebna.

Mieczysław Struk, marszałek województwa pomorskiego

Współpraca międzynarodowa

RiConnect - pierwszy w UE projekt URBACT realizowany wyłącznie przez władze metropolitalne 8 europejskich metropolii: OMGGs, Krakowa, Paryża, Barcelony, Thessaloniki, Amsterdamu, Manchesteru i Porto. Polega na wsparciu transportu publicznego i aktywnej mobilności oraz przeciwdziałaniu segregacji społecznej i wsparciu rewitalizacji miast i gmin. Projekt współfinansowany jest ze środków Europejskiego

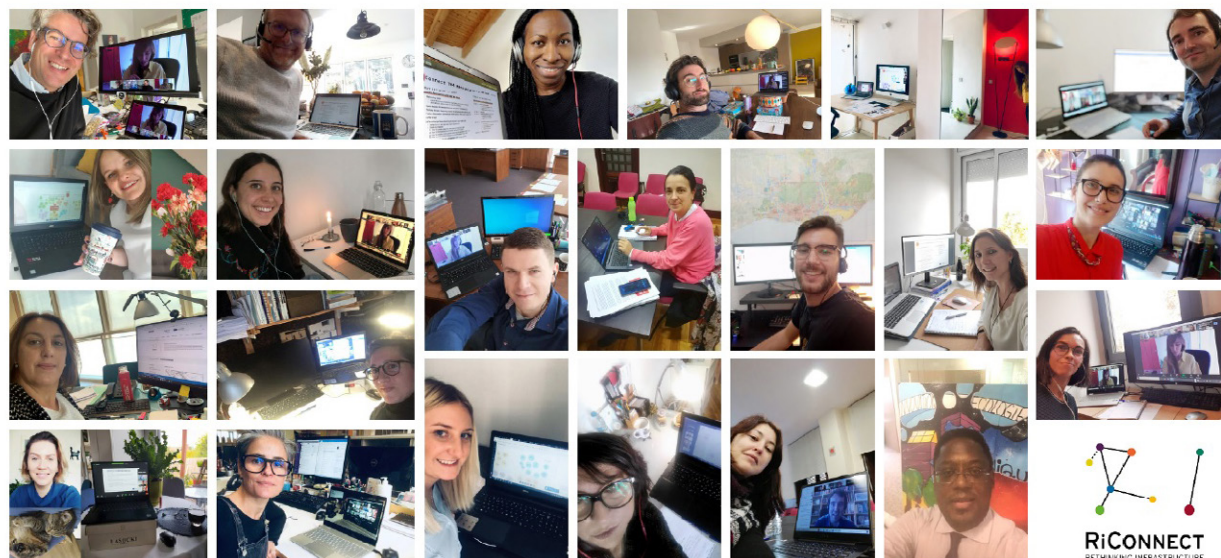
Funduszu Rozwoju Regionalnego będzie realizowany do połowy 2022 r. W ramach projektu Biuro OMGGs opracowuje plan mobilności dla Półwyspu Helskiego.

Budowa dróg lokalnych w formule PPP

Projekt w formule pakietowego partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP) pozwoli zrealizować plan budowy i modernizacji dróg w kilku-

nastu gminach OMGGs. W ramach projektu **15 gmin może wybudować ponad 160 km dróg o wartości 570 mln.** W formule PPP płatności są rozłożone na lata i są to wydatki inwestycyjne dla gmin. W sytuacji pandemii dla wielu samorządów może to być jedyna opcja na sfinansowanie nowych inwestycji. W ramach współpracy z MFIPR opracowana została analiza rekomendowanej struktury organizacyjnej Pakietowego PPP. Celem analizy jest między innymi wyłonienie lidera oraz określenie ostatecznej formuły projektu (najkorzystniejszej pod względem formalnym i finansowym). W 2020 r. w ramach Komisji ds. Infrastruktury i Środowiska dokonaliśmy m.in. podsumowania analizy przygotowanej na zlecenie Departamentu Partnerstwa Publiczno-Prywatnego, omówiliśmy modele podatkowe budowy dróg gminnych w formule Usług w Ogólnym Interesie Gospodarczym, przykłady realizacji pakietowego PPP w zakresie dróg oraz potrzeby w zakresie konieczności wykonania pogłębionej analizy naszego projektu PPP.

RiConnect Thematic Meeting #1 Reorganizing how we move

Klimat

Sieci ciepłownicze

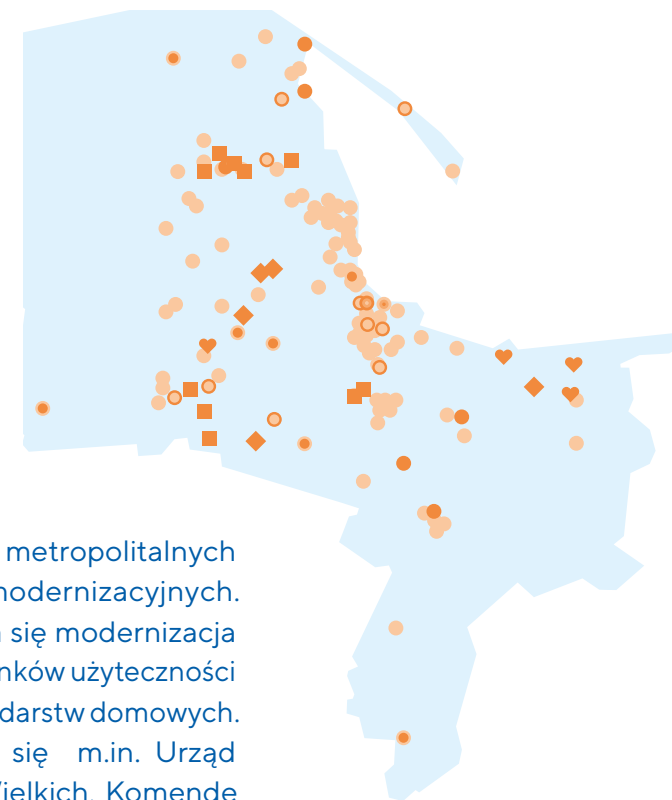
Trwa realizacja projektów GPEC i OPEC w Gdańsku, Gdyni, Sopocie, Rumi i Wejherowie. Do miejskiej sieci ciepłowniczej podłączane są budynki użyteczności publicznej i budynki mieszkalne. Projekty polegają głównie na modernizacji newralgicznych odcinków sieci ciepłowniczej wraz z likwidacją węzłów grupowych, przebudowie istniejącej sieci ciepłowniczej (by zmniejszyć straty na przesył), likwidacji lokalnego źródła węglowego oraz budowie magistrali ciepłowniczej, przystosowaniu i rozbudowie sieci ciepłowniczej, podłączeniu nowych odbiorców do miejskiej sieci ciepłowniczej, rozbudowie sieci, termomodernizacji sieci, ciepłociągów kanałowych i napowietrznych. Łączna długość wybudowanej lub zmodernizowanej sieci ciepłowniczej przez OPEC to ok. 12 km, z czego w 2020 r. wybudowano lub zmodernizowano 3,5 km. Gdyńska spółka podłączyła do sieci ciepłowniczej 12 budynków, w tym 1 budynek w 2020 r. W ramach projektów GPEC w 2020 r. wybudowano i zmodernizowano 6,13 km sieci ciepłowniczej. Prace były prowadzone w gdańskich

dzielnicach Osowa, Brzeźno (Hallera), Żabianka (Wejhera), Śródmieście (Kieturakisa). Łączna długość wybudowanej i zmodernizowanej sieci ciepłowniczej w ramach projektów GPEC wynosi 49,44 km. W poprzednich latach przyłączono m.in. Szkołę Metropolitalną w Kowalach, a także zakończono znaczną część projektu termomodernizacji sieci ciepłowniczych na terenie Gdyni i Wejherowa.

Termomodernizacja

Termomodernizacja realizowana jest w 32 gminach i powiatach OMGGŚ i obejmuje 262 budynki publiczne, (szkoły, urzędy, szpitale, budynki komunalne mieszkalne) i 850 gospodarstw domowych. Wartość wszystkich inwestycji to ponad 465 mln zł, w tym 219 mln zł pochodzi z funduszy europejskich. Termomodernizacja to kompleksowy remont budynku wraz z wymianą instalacji grzewczych, zapewniający zmniejszenie (o co najmniej 30%) zużycia energii na jego ogrzewanie. Taka modernizacja budynków służy z jednej strony ograniczeniu wydatków na ogrzewanie, a z drugiej strony ochronie środowiska i poprawie jakości powietrza w metropolii.

- Placówka oświatowa
- Administracja gmin
- Straż pożarna
- Działalność społeczna
- Obiekty sportowe
- Budynek muzealny
- Budynek zabytkowy
- Budynek użytkowy
- Budynki mieszkalne
- Służba zdrowia
- Działalność kulturalna

Zrealizowano 27 z 40 metropolitalnych projektów termomodernizacyjnych. W 2020 r. zakończyła się modernizacja energetyczna 111 budynków użyteczności publicznej i 647 gospodarstw domowych. Wśród nich znalazły się m.in. Urząd Gminy w Cedrach Wielkich, Komendę Miejską PSP w Gdańsku, a także budynki szkół podstawowych, liceów, żłobków, przedszkoli i budynków mieszkalnych (m.in. w Gdańsku, Gdyni, Helu, Cedrach Wielkich, Pruszczu Gdańskim, Sopocie, Pucku, Wejherowie, Tczewie, Szemudzie).

Kończą się projekty w Powiecie Puckim, Gminie Miejskiej Tczew, Gdyni (budynki komunalne), Sopocie oraz Władysławowie.

W 2020 r. zakończył się remont dwóch neogotyckich budynków przy ul. **Lastadia w Gdańsku**, gdzie termomodernizacja prowadzona była od środka, przy zastosowaniu metody ocieplania płytami poliuretanowymi, które pozwoliły obniżyć koszty eksploatacji przy zachowaniu zabytkowej architektury. Wyremontowany budynek jest siedzibą Gdańskich Wód i Gdańskiego Urzędu Pracy.

W Sopocie zakończono projekt modernizacji energetycznej 25 budynków: żłobków, szkół, przedszkoli oraz MDK. W tym roku wyremontowano 16 obiektów. W lutym zakończyła się **termomodernizacja Domu Dziecka "Na Wzgórzu"** w Sopocie. Po kompleksowym remoncie i rozbudowie powrócili do niego podopieczni, którzy zyskali komfortowe warunki mieszkaniowe. W odnowionych pomieszczeniach przebywają dzieci wymagające szczególnej opieki lub mające trudności w dostosowaniu się do życia w rodzinie. Budynek zyskał nową przestronną klatkę schodową, wymieniono drzwi, okna i oświetlenie, zmodernizowano instalację centralnego ogrzewania i ciepłej wody, wdrożono system zarządzania energią. W sierpniu prace ukończono m.in w **XIX-wiecznej Villi Martha**, w której mieści się Przedszkole nr 5. Odnowiono elewację, naprawiono zabytkową sztukaterię, wymieniono okna oraz przeprowadzono izolację fundamentów.

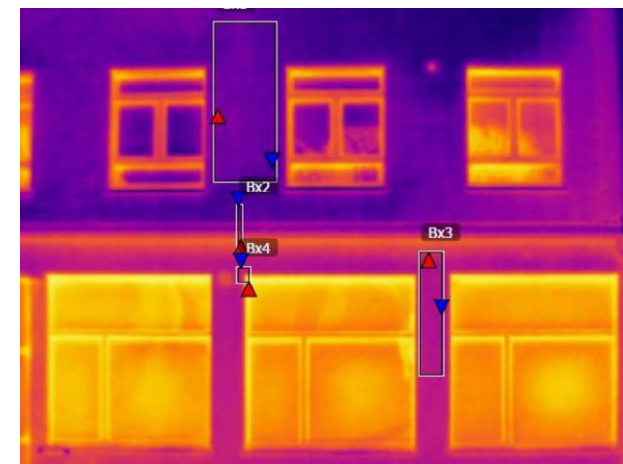
W 2020 roku powiat pucki w ramach projektu „Morze zysku – z eko odzysku” wyremontował Powiatowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Pucku, zwane puckim Oxfordem. W ramach termomodernizacji budynku ocieplono ściany oraz dach. Powstała nowa elewacja, odnowiono budynek dawnych warsztatów w którym powstały nowe sale wykładowe oraz sale do praktycznej nauki zawodu. Na terenie szkoły powstaje edu-kampus, czyli przestrzeń sprzyjająca nauce oraz wypoczynkowi na przerwach.

Audyty termomodernizacyjne

Na prośbę samorządów Biuro OMGGŚ, po raz kolejny zorganizowało przegląd zakończonych termomodernizacji. Audytorzy weryfikowali jakość wykonanych prac. Przy użyciu m.in. kamer termowizyjnych sprawdzono 40 budynków użyteczności publicznej, które były remontowane w ubiegłym roku. Grupowe podejście do audytów pozwoliło obniżyć cenę usługi i jednocześnie rozszerzyć zakres prac. Dzięki badaniom finansowanym ze środków pomocy technicznej (30% dofinansowania OMGGŚ) samorządy uniknęły dodatkowych wydatków związanych z prowadzeniem audytów energetycznych swoich obiektów. Dokumenty finalne wraz z uwagami i rekomendacjami zostały przekazane do wszystkich samorządów z sugestią o ich uwzględnienie w ramach działań gwarancyjnych u wykonawców. W sumie w latach 2018–2021 z możliwości przeprowadzenia audytów skorzystało 27 samorządów. Przebadano łącznie 102 budynki w Gdyni, Malborku, Pucku, Redzie, Rum, Tczewie, w gminach: Cedry Wielkie, Ja-

starnia, Kartuzy, Kolbudy, Luzino, Nowy Staw, Pelplin, Przodkowo, Pszczółki, Puck, Somonino, Stegna, Sulęczyno, Szemud, Władysławowo, Żukowo oraz w obiektach zrealizowanych przez powiaty gdański, kartuski, malborski, tczewski i wejherowski.

W listopadzie Biuro OMGGŚ rozstrzygnęło kolejne postępowanie na audyt w 46 budynkach w Gdyni, Redzie, Malborku, gminach: Luzino, Nowy Staw, Sulęczyno, Żukowo, Pszczółki, powiatach: wejherowskim, malborskim i kartuskim.

Metropolitalny program optymalizacji energii

Co najmniej 2,9 mln zł mogą zaoszczędzić metropolitalne samorządy, które do tej pory skorzystały z programu optymalizacji energii przygotowanego przez Biuro OMGGS. Zajmujemy się analizą opłat za energię w gminnych budynkach, przygotowujemy zalecenia dot. zmian grup taryfowych, a także dokumenty do zakładu energetycznego, dzięki którym zmiany mogą być wprowadzane szybko. Do tej pory raporty optymalizacji opłat za energię przygotowaliśmy dla 27 samorządów. Poniżej przedstawiamy szacowane oszczędności w ramach zaproponowanych rekomendacji dla każdego z samorządów:

Gmina	Szacowane roczne oszczędności)* w ramach zaproponowanych rekomendacji
1. Miasto Gdańsk	1,3 mln zł (w zakresie WRS)
2. Gmina Przodkowo	175 tys. zł
3. Gmina Pszczółki	140 tys. zł
4. Gmina Żukowo	123 tys. zł
5. Miasto Sopot	122 tys. zł
6. Powiat Wejherowski	120 tys. zł
7. Gmina Pruszcz Gdański	102 tys. zł
8. Gmina Sierakowice	99 tys. zł
9. Gmina Kolbudy	95 tys. zł
10. Miasto Pruszcz Gdański	85 tys. zł

Gmina	Szacowane roczne oszczędności)* w ramach proponowanych rekomendacji
11. Gmina Subkowy	60 tys. zł
12. Gmina Rumia	51 tys. zł
13. Gmina Pelplin	48 tys. zł
14. Gmina Wejherowo	44 tys. zł
15. Gmina Cedry Wielkie	44 tys. zł
16. Miasto Reda	43 tys. zł
17. Gmina Nowy Dwór Gdański	42 tys. zł
18. Gmina Przywidz	40 tys. zł
19. Powiat Malborski	35 tys. zł

Gmina	Szacowane roczne oszczędności)* w ramach proponowanych rekomendacji
20. Powiat Pucki	28 tys. zł
21. Gmina Suchy Dąb	17 tys. zł
22. Gmina Ostaszewo	17 tys. zł
23. Gmina Władysławowo	16 tys. zł
24. Gmina Stegna	10 tys. zł
25. Gmina Szemud	10 tys. zł
26. Gmina Hel	8 tys. zł
27. Powiat Nowodworski	6 tys. zł
SUMA	2,9 mln zł

*obliczenia na podstawie warunków cenowych obowiązujących w 2020 r.

„Władze Gminy Żukowo mając świadomość, że bycie nowoczesnym samorządem oznacza działania proekologiczne, postanowiły przyłączyć się do programu. Pomiędzy od wprowadzenia w naszej Gminie w życie tego programu miło zaledwie kilka miesięcy, już teraz można zauważyć oszczędności finansowe, natomiast w kolejnym miesiącach spodziewamy się kolejnych oszczędności w wyniku zastosowania układów kompensacyjnych. Należy podkreślić, że większość z czynności optymalizacyjnych wymaga zaangażowania i wkładu pracowników zarówno danego urzędu JST oraz pracowników OMGGS i nie wymaga inwestycji zewnętrznych – co tym bardziej powinno zachęcić pozostałe samorządy do udziału w tym programie. Gmina Żukowo ma nadzieję na dalszy rozwój programu optymalizacji zużycia energii elektrycznej i rozszerzenie o dodatkowe elementy, które wpłyną pozytywnie na kondycję budżetów samorządów stowarzyszonych w OMGGS.

Wiesław Pałka, Kierownik Referatu Inwestycji Urzędu Gminy w Żukowie, członek Prezydium Komisji Infrastruktury i Środowiska OMGGS

Platforma do monitoringu POP – w listopadzie zawarta została umowa licencyjna pomiędzy OMGGS a Urzędem Marszałkowskim Województwa Pomorskiego (UMWP), na podstawie której nastąpi aktualizacja platformy do monitoringu Programu Ochrony Powietrza (POP). Udostępniona przez OMGGS platforma udostępniona zostanie wszystkim samorządom z obszaru województwa pomorskiego w celu raportowania realizacji POP. Platforma obejmuje III moduły: monitoringu ZIT, Planów Gospodarki Niskoemisyjnej (PGN) oraz monitoringu Programu Ochrony Powietrza (POP).

Uchwały antysmogowe – w ramach Komisji ds. Infrastruktury i Środowiska prowadzono dialog z UMWP dot. negocjacji warunków i okresu realizacji tzw. uchwały antysmogowej. W jego wyniku udało się wydłużyć okresy realizacji zadań w niej zawartych (m.in. wydłużenie czasu na wymianę pieców). Kolejnym etapem będzie rozmowa nt. wsparcia samorządów w inwentaryzacji źródeł oraz wdrażania uchwały antysmogowej.

Wnioski o dofinansowanie

Platforma Zarządzania Energią – 29 czerwca Biuro OMGGS złożyło wniosek o dofinansowanie budowy Platformy Zarządzania Energią w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa. Będzie to portal, na którym prezentowane będą otwarte dane dot. budynków użyteczności publicznej, m.in. lokalizacja na mapie, klasy energetycznej budynku, średniego zużycia mediów (m.in. energii elektrycznej, gazu ziemnego, ciepła, wody), wielkości produkcji z OZE i emitowanych zanieczyszczeń. Wdrożenie platformy pozwala samorządom kontrolować wydatki na media w budynkach użyteczności publicznej, porównać podobne obiekty i wskazać obiekty wymagające interwencji, a mieszkańcom da informacje o ich oddziaływaniu na środowisko. Wniosek jest rozpatrywany w MFiPR. Całkowita wartość projektu to ponad 2,4 mln zł (dofinansowanie 84,6%).

Klimat w szkołach metropolii – projekt edukacyjny dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych. W ramach projektu na terenie 40 szkół wykonane zostaną uzgodnione z zarządcami inwestycji dot. zielono-niebieskiej infrastruktury,

w oparciu o które odbywać się będzie proces edukacyjny. Wniosek o 100% dofinansowanie projektu został zgłoszony przez Biuro OMGGS w sierpniu w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021. Wniosek jest w trakcie rozpatrywania. Całkowita wartość projektu to prawie 3 mln zł.

Projekty międzynarodowe

Liquid energy – główną ideą projektu jest zaprezentowanie możliwości jakie daje płynny gaz ziemny i biogaz, by wykorzystywać go do produkcji czystej energii elektrycznej na potrzeby zasilania budynków, a także jako źródło napędu dla pojazdów. W ramach projektu OMGGS tworzy trzy opracowania wykorzystania biogazu na potrzeby Przedsiębiorstwa Komunikacji Trolejbusowej w Gdyni (jako zapasowego źródła energii zasilającej sieci trolejbusowej), Zakładu Utylizacyjnego w Gdańsku (LBG jako źródło energii elektrycznej dla ZUT) i Żeglugi Gdańskiej (jako ekologicznego paliwa dla tramwajów wodnych). Projekt realizowany jest przez OMGGS wraz z siedmioma partnerami z Polski, Niemiec i Litwy w ramach programu Interreg Południo-

wy Bałtyk. Partnerami projektu są: Uniwersytet w Rostocku, Klaipeda Science and Technology Park, Association for Promotion of Hanseatic Institute for Entrepreneurship and Regional Development, University of Rostock oraz Institute for Sustainable Economy and Logistics z Rostocku, Uniwersytet Morski w Gdyni, Akademia Morska w Szczecinie i Towarzystwo Krzewienia Wiedzy o Morzu w Szczecinie.

BRIDGE 2050 – projekt ma na celu wsparcie lokalnych i regionalnych władz publicznych w opracowaniu planu działania w perspektywie roku 2030 i 2050. W ramach projektu w każdym z krajów (Portugalia, Włochy, Francja, Polska) powstanie zespół składający się z partnera technicznego (Krajowa Agencja Poszanowania Energii-KAPE) i instytucjonalny (OMGGS), którzy będą wspólnie opracowywać dokumenty. Partnerski wniosek w projekcie o dofinansowanie w ramach Programu Ramowego Horyzont 2020 został złożony we wrześniu 2020 r. Rozstrzygnięcie planowane na pierwszy kwartał 2021 r.

GREEN DEAL – 15 października do Biura Regionalnego Województwa Pomorskiego w Brukseli przesłana została fiszka projektowa w celu budowania międzynarodowego Partnerstwa w ramach Europejskiego Zielonego Ładu w wezwaniu konkursowym nr 4: “Building and renovating in an energy and resource efficient way”. Współpracę przy realizacji pilotażowych działań dla efektywności energetycznej budynków zadeklarował w Polsce m.in. Instytut Maszyn Przepływowych PAN oraz Krajowa Agencja Poszanowania Energii. Inicjatywa OMGGS została zgłoszona w celu budowania partnerstwa w ramach alternatywy do złożonej fiszki w ramach Krajowego Programu Odbudowy (KPO) w celu sfinansowania zapisanych tam działań z obszaru energetyki, środowiska i klimatu. W przypad-

ku braku możliwości finansowania propozycji OMGGS w ramach KPO – OMGGS chciałby je realizować z innych programów europejskich, w tym np. Horyzont. W ramach projektu OMGGS zadeklarował możliwość realizacji pilotażu programu na terenie OMGGS.

Opracowania strategiczne

Strategia Rozwoju Elektromobilności – w 2020 r. zakończyły się prace metropolitalnego zespołu ds. opracowania Strategii Rozwoju Elektromobilności. Zespół zajmował się przygotowaniem części fiszek projektowych, a także wstępnym rozpoznaniem w samorządach i otoczeniu biznesu. Opracowane zostały także elementy strategii (m.in. monitoring jakości powietrza, ścieżki rowerowe i węzły przesiadkowe, stacje ładowania EV i tankowania CNG i H₂, TRISTAR/Inteligentne Systemy Transportowe, sharing, systemy parkingowe, promocja emobility). Dla samorządów stworzona została mapa lokalizacji stacji. Samorządy zakończyły prace nad dokumentami i są na etapie zatwierdzania dokumentów przez rady gmin i powiatów. Grupa robocza składała się z przedstawicieli Gdańska, Gdyni, Malborka, Pelplina, Sopotu, Tczewa, powiatów gdańskiego, lęborskiego, nowodworskiego, puckiego, wejherowskiego i kartuskiego. W spotkaniach uczestniczyli także

przedstawiciele m.in. PBPR, UMWP, Energi oraz Lasów Państwowych.

Metropolitalny Plan Adaptacji do zmian klimatu – Biuro OMGGS pracuje nad diagnozą dot. klimatu, środowiska i energetyki na potrzeby Strategii Rozwoju Ponadlokalnego, której opracowanie reguluje znowelizowana w 2020 roku ustawa o prowadzeniu polityki rozwoju. Dodatkowo dokument zawierać będzie plan działań, które należy podjąć w ramach adaptacji do zmian klimatu w perspektywie do 2030 i 2050 roku, wraz z harmonogram i opisem źródeł finansowania. Opracowanie dokumentu pn. Metropolitalny Plan Adaptacji do Zmian Klimatu zakończy się w drugiej połowie 2021 r.

Koncepcja stworzenia Klastra Energii na terenie OMGGS – w 2021 r. biuro OMGGS planuje opracowanie koncepcji stworzenia Klastra Energii na terenie metropolii. Koncepcja ma związek z działaniami Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego, który promuje rozwój OZE, w tym tworzenie Klastrow Energii, Spółdzielni Energetycznych, jak i Wysp Energetycznych. Koncepcja ma obejmować rozpoznanie i zbadanie potencjałów, analizę wariantową, finansową i organizacyjną oraz stworzenie rekomendacji dotyczącej wyboru optymalnego wariantu dla stworzenia Klastra Energii. Koncepcja OMGGS będzie dofinansowana w ramach działań POPT.

Administracja

Wspólne zakupy

Ponad połowa gmin i powiatów z OMGGS oraz podlegające im jednostki przystąpiły do wspólnych zamówień w ramach metropolitalnych grup zakupowych w 2020 r. Do tej pory dzięki wspólnym zamówieniom publicznym udało się zaoszczędzić ponad 100 mln zł. **W tym roku utworzono 6 wspólnych grup zakupowych. Zamówienia koordynowane przez Gdańsk obejmują m.in.: kompleksową dostawę energii elektrycznej, dostawę oleju opałowego, świadczenie usług pocztowych w obrocie krajowym i zagranicznym oraz dostawę paliwa w systemie bezgotówkowym. Zamówienia koordynowane przez Gdynię obejmują dostawy energii elektrycznej oraz gazu ziemnego.** Usługi pocztowe kupuje wspólnie 41 podmiotów, w tym 34 samorządy oraz m.in. Muzeum Zamkowe w Malborku i Gdańska Agencja Rozwoju Regionalnego. Zakupem oleju opałowego do celów grzewczych zainteresowanych było 15 samorządów i 3 jednostki w tym m.in. Zakład Utylizacyjny i spółka Gdańskie Wody. W ramach grupowych zakupów paliwa do zamówienia oprócz 7 samorządów przystąpiły m.in. Muzeum Zamkowe w Malborku, Straż Miejska w Gdańsku, Gdańskie Nie ruchomości, ZOO w Gdańsku i pucki szpital. Dostawami zajmie się Orlen i Lotos. Energia zakupiona została

w ramach dwóch grup: gdańskiej i gdyńskiej. Łącznie do zakupów przystąpiło 96 podmiotów. Oprócz 62 lokalnych urzędów znalazły się wśród nich m.in. Centrum Hewelianum, Europejskie Centrum Solidarności, Muzeum Zamkowe w Malborku, Ośrodek Kultury, Sportu i Biblioteka Publiczna Gminy Pruszcz Gdański Ciepłownia czy Akademia Marynarki Wojennej w Gdyni. 40 jednostek wzięło udział w zakupach grupowych gazu ziemnego. PGNiG dostarczy gaz m.in. do Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Gdańsku, szpitala COPERNICUS, Teatru Wybrzeże i Szpitala Dziecięcego Polanki. Wszystkie umowy będą obowiązywały przez rok – do grudnia 2021 roku. Zapisy do kolejnych grup zakupowych odbędą się w pierwszym kwartale przyszłego roku.

Dane osobowe. Wzorcowe dokumenty RODO dla gmin

W ramach grupy Inspektorów Ochrony Danych Osobowych (IOD) działającej przy Komisji ds. Administracji i Finansów wypracowaliśmy wspólny standard RODO, tj. wzorcowe dokumenty dotyczące ochrony danych.

Grupa IOD powstała, jako platforma wymiany doświadczeń inspektorów ochrony danych osobowych w OMGGS. Dokumenty, które zostały wypracowane w ramach spotkań to m.in: polityka bezpieczeństwa informacji, procedura zarządzania incydentami bezpieczeństwa, procedura wykonywania audytów wewnętrznych dla IOD, rejestr czynności przetwarzania, wzór upoważnienia do przetwarzania danych osobowych, wzór klauzuli obowiązku informacyjnego, klauzula obowiązku informacyjnego dla pracownika, dla kandydata do pracy, klauzula obowiązku informacyjnego w procesie zamówień publicznych, klauzula obowiązku informacyjnego dla monitoringu wizyjnego, wzór zgody na przetwarzanie danych osobowych, wzór umowy powierzenia przetwarzania danych osobowych. Dokumenty finalne wraz z opisem i krótkim podsumowaniem, zostaną przekazane do wszystkich samorządów do końca pierwszego kwartału 2021 r.

Wsparcie administracyjne dla samorządów

Biuro OMGGG uruchomiło program wsparcia administracyjnego dla samorządów Obszaru Metropolitalnego w zakresie wymiany informacji dotyczących organizacji pracy w samorządach w czasie pandemii koronawirusa.

Wdrażanie PPK w samorządach

Od 2021 r. samorządy, jako jednostki sektora finansów publicznych, będą miały obowiązek tworzenia pracowniczych planów kapitałowych. Biuro OMGGG organizowało spotkania informacyjne ze specjalistami, by przygotować samorządy na proces wdrożenia i obsługi programu w samorządach. Spotkania cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem. Oprócz ponad 50 przedstawicieli OMGGG, gościnnie w naszych webinarach wzięli udział pracownicy samorządów Związku Miast Polskich.

Szkolenia dot. ustawy o zapewnieniu dostępności

Zgodnie z ustawą z 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, każdy organ władzy publicznej do 30 września 2020 roku jest zobowiązany wskazać koordynatora ds. dostępności w urzędzie. Biuro OMGGG w ramach pracy grupy ds. Metropolitalnej Strategii na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami przy Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych oraz Komisji ds. Administracji i Finansów, działających przy OMGGG zorganizował cykl spotkań online z ekspertem. W dwudniowym szkoleniu wzięli udział przedstawiciele samorządów oraz jednostek organizacyjnych podległych gminom i powiatom.

Szkolenie z ustawy PZP

1 września 2019 Sejm uchwalił nową ustawę Prawo zamówień publicznych. W związku z istotnymi zmianami legislacyjnymi, Komisja ds. Administracji i Finansów zorganizowała specjalistyczne szkolenie dla pracowników samorządów. Nowe prawo wejdzie w życie od 1 stycznia 2021 r. Jest ono obszerniejsze niż obecnie obowiązujące i zawiera rozwiązania dotychczas niewystępujące w krajowym systemie zamówień publicznych. Dwudniowe szkolenie z nowej ustawy Prawo zamówień publicznych odbyło się w 26–27 listopada 2020 r.

transmisjeonline

Audio i Video

Krzysztof Sk... la WOITEK SE...

DOPLATY ROCZNE
PKS2020

WARUNEK UZYSKANIA

Kwota wpłat podstawowych i dodatkowych w danym roku kalendarzowym jest równa co najmniej kwocie wpłat podstawowych (3,5%) należnych od 6-krotności minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w tym roku.

Dla uczestników, którzy obniżyli wpłatę podstawową, kwota ta powinna wynosić co najmniej 25% kwoty, o której mowa powyżej.

PRZEKAZANIE WPŁATY

Doплата roczna jest ewidencjonowana na rachunku PPK uczestnika do 15 kwietnia roku następującego po roku kalendarzowym, za który przysługuje.

Rok 2021

$$3,5\% \times 6 \times 2800 = 588 \text{ PLN}$$

Rok 2021 dla obniżających wpłatę podstawową

$$3,5\% \times 6 \times 2800 \times 0,25 = 147 \text{ PLN}$$

do 15 kwietnia

styczeń — grudzień — 2021 — 2022

PFR Portal PPK

Uczestnicy 79/100

prezenter (3)

- Krzysztof
- Weronika Michałowska
- WOITEK SEKRET

uczestnik (76)

- Agnieszka
- Aleksandra
- Alicja
- ALICJA
- Anna
- Anna
- Anna
- Anna
- Artur
- Artur
- Asia
- Barbara
- Barbara
- Bartosz
- basia
- Beata
- Beata
- Bożena
- Dagmara
- Darek

Czat

Rozwój społeczno-gospodarczy

Model integracji imigrantów

Po trwających ponad rok pracach i konsultacjach Rada OMGGS 11 maja przyjęła Standard Minimum w Integracji Imigrantów (SMI), będący de facto zestawem działań, które powinna realizować każda gmina i powiat w metropolii. Standardem zainteresował się również zarząd województwa pomorskiego, dlatego też władze metropolii i województwa podjęły decyzję o organizacji wspólnych webinarów i konsultacji z samorządowcami z całego województwa, dzięki czemu Pomorze będzie pierwszym województwem w Polsce, które wprowadza systemowe rozwiązania dla mieszkających tu cudzoziemców. Znalazły się tam m.in. wsparcie zawodowe, porady prawne, kursy języka polskiego, a także takie kwestie jak bezpieczeństwo, szkolenia dla urzędników i utworzenie powiatowych zespołów ds. migracji. SMI składa się z 4 kroków. Na początek w każdym z powiatów powstaną zespoły ds. migracji, które zajmą się monitorowaniem sytuacji związanej z osiedlaniem się migrantów w metropolii. Przy współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Pomorskiego opracujemy program przygotowania szkół na naukę dzieci z doświadczeniem migracji. Pilotaż programu w dziesięciu szkołach z największą liczbą uczniów zosta-

RYSZARDA SOCHA

Minimum dla imigranta. Pomorze otwiera się na Ukraińców

POLITYKA

SPOŁECZEŃSTWO

Minimum dla imigranta. Pomorze otwiera się na Ukraińców

Pomorze chce ułatwić życie cudzoziemcom, którzy już związali się z tym regionem – pracują i mieszkają tu, sprowadzili rodziny albo chcieliby osiąść w przyszłości. Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot (OMGGS), skupiający 56 samorządów, po wielu miesiącach wypracował Standard Minimum w Integracji (SMI). Dokument ten wskazuje kompleksowe działania, które powinny wdrożyć instytucje na różnych szczeblach, żeby przychodzący poczuli się lepiej, bardziej u siebie. SMI przechodzi obecnie końcowe konsultacje. Tym, którzy nad nim pracowali, zależy, by uzyskać szeroką akceptację.

nie rozpoczęty w 2021 r. Aktualnie opracowujemy program nauczania języka polskiego dla osób rosyjskojęzycznych oraz szkolenia dla lektorów. Jednocześnie trwają prace nad analizą dostępności usług publicznych dla różnych grup społecznych, w tym zagrożonych wykluczeniem, w celu zdiagnozowania barier dostępu i wymaganych zmian pod kątem planowania projektów i usług.

Urzędy gmin, biura obsługi mieszkańców, punkty informacyjne itp. zostaną wyposażone w przetłumaczone na języki obce informacje dla cudzoziemców, a urzędnicy przeszkoleni z właściwej obsługi migrantów. Imigranci dostaną bezpośredni dostęp do rynku pracy poprzez portal Agencji Rozwoju Pomorza LiveMore.

Chcemy żeby imigranci na Pomorzu czuli się mieszkańcami naszego regionu i jako tacy byli traktowani. Nie chcemy żyć w osobnych, równoległych światach, chcemy spotykać imigrantów w naszych instytucjach, rozmawiać, udzielać im pomocy jak każdemu innemu mieszkańcowi Gdyni. Chcemy, żeby imigranci byli zatrudniani na uczciwych warunkach. Wdrożenie Standardu Minimum w Metropolii to dobra baza dla integracji.

Katarzyna Gruszecka-Spychała, zastępca prezydenta Gdyni i współprzewodnicząca Komisji ds. społeczno-gospodarczych OMGGS.

Model integracji osób z niepełnosprawnościami

Zależy nam na metropolii otwartej i dostępnej dla każdego. Chcemy, by we wszystkich aspektach funkcjonowania nasze samorządy uwzględniały potrzeby osób z niepełnosprawnościami (OzN), która dotyka co czwartą rodzinę i obejmuje 10% mieszkańców naszego województwa. Dlatego już w 2019 r. podczas Walnego Zgromadzenia Członków OMGGS podjęliśmy decyzję o wypracowaniu modelu wsparcia osób zależnych i ich opiekunów i powołaliśmy **zespół ds. Metropolitalnej Strategii na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami i ich Otoczenia**. To grupa przeszło 80 ekspertów, w tym pełnomocników ds. OzN z naszych samorządów, która wypracowała **Standard Minimum dla Osób z Niepełnosprawnościami**, czyli: 3 filary – 5 zasad – i 30 konkretnych działań, które po wprowadzeniu przez samorządy zapewnią równy dostęp do wiedzy i wsparcia swoim mieszkańcom, niezależnie od ich miejsca zamieszkania, stopnia sprawności, czy metody komunikacji. Obecnie trwają konsultacje dokumentu z samorządowcami OMGGS.

Zespół zbiera dobre praktyki naszych samorządów i prezentuje je w ramach cyklicznych spotkań, organizuje posiedzenia z ekspertami, min. dyrektorem pomorskiego oddziału PFRON, przedstawicielami ROPS i UMWP. W okresie przed pandemią zorganizował trzy wizyty studyjne w instytucjach i placówkach działających na rzecz OzN oraz wypracował szereg rekomendacji i uwag do dokumentów regulujących rozwiązania dot. osób zależnych na poziomie regionalnym i krajowym (min. rekomendacje zmian wytycznych dot. projektów realizowanych w ramach RPO w związku z Covid-19, uwagi do projektu strategii Pomorskie 2030, rekomendacje do krajowej Strategii OzN, uwagi do wojewódzkiego Programu współpracy z NGO). Na przełomie września i października zespół zorganizował cykl spotkań z ekspertem dot. powołania przez samorządy koordynatorów dostępności (w myśl ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz.U. z 2019 r., poz. 1696). W ich konsekwencji po-

wstała metropolitalna grupa koordynatorów gotowych do współpracy i wymiany doświadczeń, która będzie działać przy zespole ds. Metropolitalnej Strategii na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami i ich Otoczenia. Do końca roku planowane jest szkolenie z zapewnienia dostępności cyfrowej i realizacji standardów WCAG 2.0 dla obu grup oraz uruchomienie indywidualnej usługi eksperckiej dla samorządów członkowskich OMGGS. 10 listopada OMGGS był jednym z organizatorów **V Pomorskiego Konwentu Regionalnego Osób z Niepełnosprawnościami** pt. „Aktywna dostępność – jak działać, by żyć razem, nie osobno?”. Pierwszy raz w historii Konwentu, obok przedstawicieli środowiska OzN, udział wzięli także przedstawiciele samorządów – przeszło 100 reprezentantów z 51 gmin. Wypracowane podczas Konwentu postulaty zostały przekazane Ogólnopolskiemu Kongresowi OzN.

Aktywizacja społeczno-zawodowa w ramach ZIT

Od początku realizacji Strategii ZIT wsparciem zostało objętych ponad 10 tys. osób bezrobotnych. Obecnie realizujemy **19 projektów aktywizacji zawodowej, 11 projektów aktywizacji społeczno-zawodowej i 16 projektów dot. usług społecznych. Ich skuteczna realizacja jest poważnie zagrożona przez** pandemię covid-19. Niektóre oferowane formy wsparcia nie mogą być realizowane – utrudniona jest rekrutacja uczestników, streetworking, warsztaty grupowe, usługi wytechnieniowe czy możliwość odbywania staży. W 2020 r. duża część zadań w ramach projektów realizowanych przez powiatowe urzędy pracy związana była ze wsparciem w ramach tarczy antykryzysowej zapobiegające skutkom covid-19. Obecnie w ramach ZIT realizowanych jest **19 projektów aktywizacji zawodowej**. Są one skierowane do osób bezrobotnych w trudnej sytuacji w wieku 30+, osób pracujących znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy (szczególnie osób 50+), kobiet, osób z niepełnosprawnościami, osób długotrwale niepracujących, imigrantów i osób o niskich kwalifikacjach zawodowych. Otrzymywali oni środki na podjęcie działalności gospodarczej, przechodzili kursy i szkolenia zawodowe, staże, brali udział w pracach interwencyjnych, mieli zapewnioną refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy, wsparcie psychologiczne, doradztwo zawodowe,

coaching, a obcokrajowcy – kursy języka polskiego i pośrednictwo pracy. W 2020 r. rozpoczęto realizację **2 projektów w ramach aktywizacji zawodowej** (w powiecie kartuskim oraz w Gdańskim Urzędzie Pracy), **3 w ramach usług społecznych** (w powiecie puckim, Sopocie i powiecie wejherowskim) oraz **5 w ramach aktywizacji społeczno-zawodowej** (w Sopocie, powiecie wejherowskim, powiecie puckim, powiecie kartuskim oraz powiecie tczewskim). Projekty mają na celu aktywizację społeczną i zawodową mieszkańców metropolii, m.in. poprzez możliwość korzystania ze szkoleń, staży, kursów, wsparcia psychologiczno-doradczego, a także poprzez aktywną integrację oraz zwiększenie dostępu do usług społecznych z zakresu wsparcia rodziny. Projekty są realizowane są w partnerstwach z organizacjami pozarządowymi.

Rewitalizacja

Za ponad 334,5 mln zł (dofinansowanie z UE – 182,9 mln zł) w ramach ZIT, na terenie metropolii przeprowadzana jest rewitalizacja 14 dzielnic w 8 miastach (**Gdańsk, Gdynia, Kartuzy, Wejherowo, Tczew, Rumia, Puck i Żukowo**). Projekty dotyczą aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców oraz odbudowy infrastruktury publicznej, w tym m.in. dostosowania budynków do funkcji społecznych, kulturalnych i edukacyjnych, remontów budynków komunalnych, wspólnot mieszkaniowych i spółdzielni wraz z zagospodarowaniem

otoczenia, przestrzeni publicznych, w tym parków i skwerów, remonty dróg. Rewitalizacją objęte są obszary o powierzchni 1 212 ha, na których wsparciem zostanie objętych prawie 70 tys. mieszkańców metropolii.

W **Kartuzach** w lutym zakończył się remont **Kaszubskiego Dworu**, w którym mieści się Klub Integracji Społecznej oraz Centrum Usług Społecznych, które udziela wsparcia osobom niepełnosprawnym, niesamodzielnym i stykającym się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi. Z budynku korzystają także organizacje i instytucje, które zajmują się wsparciem oraz aktywizacją seniorów oraz osób wykluczonych.

W lipcu z udziałem Marszałka Senatu prof. Tomasza Grodzkiego otwarto **Park Majkowskiego**. Mieszkańcy Kartuz otrzymali miejsce do spędzania wolnego czasu, spacerowania, uprawiania sportu, a dla najmłodszych plac zabaw.

W marcu otworzyło się **Puckie Centrum Wsparcia**, gdzie udzielana jest pomoc osobom długotrwale bezrobotnym, niepełnosprawnym i bezdomnym. W budynku działa także Klub Integracji Społecznej, a docelowo powstanie placówka wsparcia dziennego i klub rodziców.

W marcu Miejska **Biblioteka Publiczna w Tczewie** zyskała nową siedzibę. Na dawnym podgrodziu w centrum miasta mieści się filia księżnicy dla dzieci i dorosłych. Swoje nowe miejsce znalazła tam również Sekcja Historii Miasta.

W lipcu natomiast w Tczewie otwarty został **Klub Rodzinny na Zatorzu** – miejsce pracy terapeutycznej i animacyjnej dla całych rodzin: dzieci, dorosłych i seniorów.

We wrześniu w **Gdyni otwarto Przystań Śmidowicza 49** – miejsce na punkt informacyjny Gdyńskiego Centrum Kontaktu, dzielnicowy ośrodek pomocy społecznej oraz miejski klub seniora. W budynku urządzono m.in. pracownię krawiecką i plastyczną, warsztat do prac meblarsko-tapicerskich, kuchnię warsztatową z wyspą, sale gimnastyczne, siłownię i sale fitness. We wrześniu zakończyła się realizacja trzyletniego projektu pn. "Rozwój usług społecznych w Gdyni".

W sierpniu w **Wejherowie** otworzono zrewitalizowany **Park nad rzeką Cedron**. Mieszkańcy w centrum miasta zyskali kolejną strefę odpoczynku i zabawy. Wśród oazy zieleni zbudowano ażurową altanę ozdobioną pnączami, fontannę, plac zabaw, pojawiły się leżaki, ławki bujane, stoliki oraz w pełni zautomatyzowana toaleta. W centralnym punkcie ułożono nawierzchnię w kształcie herbu miasta.

Rozwój przedsiębiorczości

Wsparcie dla MŚP – rok 2020 zdominowały wyzwania i problemy przedsiębiorców w związku z pandemią. OMGGS przeprowadził kampanie promujące lokalne zakupy: Po Dobro Lokalnie dot. zakupów w przedsiębiorstwach społecznych (1 fala), #zamiawBOWspieram (2 fala). Biuro wspierało promocyjnie inicjatywy lokalnych biznesów, zachęcało do

zaangażowania samorządowców. W kwietniu na Radzie przedstawiliśmy ofertę zakupową biznesów społecznych, które utworzyliśmy w projekcie OWES. Dzięki zakupom i dodatkowej pomocy pomostowej uchroniliśmy blisko 150 miejsc, a także pomogliśmy stworzyć nowe m.in. dla imigrantów. Przedstawicielka OMGGS została powołana do Sztabu Kryzysowego Pomorskich Pracodawców, pracowała nad postulatami do rządu. Przeprowadziliśmy również wspólnie z Gdańską Organizacją Turystyczną, Pomorską Regionalną Organizacją Turystyczną i Łódzką Organizacją Turystyczną badanie branży turystycznej i nawyków turystycznych Polaków w okresie pandemii. Wyniki badania służą na bieżąco do przygotowywania wsparcia i rozwoju branży turystycznej w trakcie pandemii. Na ich podstawie przygotowujemy akcje promujące branżę gastronomiczną oraz lokalną turystykę. Grupa MŚP to nowa inicjatywa wyodrębniona w ramach prac Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych. Jej zadaniem jest wypracowanie wspólnego systemu wsparcia dla przedsiębiorców z różnych grup oraz branż. Przykładem takich działań zrealizowanych w 2020 r. jest przygotowanie wspólnie z Metropolią Mediolan aplikacji do European Catalyst Fund, dotyczącej wspierania przedsiębiorczości kobiet na terenach nieatrakcyjnych turystycznie.

Edukacja na rzecz rozwoju przedsiębiorczości – grupa powołana w ramach prac Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych pracuje od 2019 roku. W 2020 roku przystąpiła do opracowania standardów, czyli

propozycji wspólnych działań minimum mających na celu polepszenie jakości edukacji na rzecz rozwoju przedsiębiorczości w samorządach OMGGS. Jesienią zostały przeprowadzone ankiety oraz wywiady z gminami OMGGS a także Instytucjami Otoczenia Biznesu. Ankieta zbadała potencjał do poprawy jakości edukacji na rzecz rozwoju przedsiębiorczości. Na koniec roku zaplanowano serię warsztatów, a także konsultacje propozycji standardów z kluczowymi interesariuszami. W kolejnym kroku grupa przedstawi standard do zatwierdzenia i wdrożenia przez samorządy.

Metropolitalny Rynek Pracy – w okresie pandemii realizowane są działania związane ze wsparciem pracowników i pracodawców poprzez stałe uczestnictwo w pracach Sztabu Kryzysowego Pomorskich Pracodawców oraz interwencyjne wsparcie przedsiębiorców społecznych w utrzymaniu miejsc pracy. Animatorzy w ścisłym kontakcie z PUP monitorowali wsparcie tarczy dla przedsiębiorców społecznych. Dla podmiotów, które nie zakwalifikowały się do wsparcia OWES uruchomił dodatkowe pomostówki oraz zakupił środki ochrony dla pracowników. Poprzez współpracę z PUP monitorujemy działania w powiatach dot. wsparcia i sytuacji na rynku pracy (przybywa osób bezrobotnych, jest mniej ofert pracy). Współpracujemy z PUP przy udzielaniu wsparcia także dla imigrantów. Na bazie wypracowanych w 2019 roku ujednoliconych dokumentów dot. kilku wybranych form wsparcia w 2020 uruchomiono analizę formalno-prawną i projektowanie procedury wdrożenia

jednolitych dokumentów w Powiatowych Urzędach Pracy w ramach tzw. Metropolitalnego Urzędu Pracy.

TriPOLIS – w ramach projektu TriPOLIS w lipcu w Pomorskim Parku Naukowo-Technologicznym – Centrum Designu uruchomiono usługę dla biznesu pn. „Design Management”. W ramach usługi można skorzystać z profesjonalnych usług doradczych. Firma z sektora MŚP, która zgłosiła się do PPNT Gdynia otrzyma kompleksowe wsparcie od etapu opracowywania pomysłu na nowy produkt, usługę lub ekosystemu produktowo-usługowego, aż do momentu wprowadzenia produktu/usługi na rynek. Wsparcie będzie dostosowane do potrzeb konkretnego przedsiębiorstwa. Możliwe będzie zrealizowanie pełnego cyklu lub wybranego etapu. Doradztwo będzie bazować na metodologii design thinking. Tak poprowadzona ścieżka zapewni przedsiębiorcom przeprowadzenie procesu od koncepcji do wdrożenia usługi czy też do wprowadzenia nowego produktu na rynek.

Lokalne zakupy

W 2019 r. 8 gmin przy wsparciu eksperta z Wielkiej Brytanii przeprowadziło analizę wydatków w zamówieniach publicznych w swoich samorządach. Dzięki temu narzędziu wiemy, ile środków trafiło do wykonawców z OMGGS, a na przykładzie tego pilotażu, że aż 2,3 mld zł poza nasz teren. Na 2020 rok zaplanowano działania skierowane do kolejnych samorządów OMGGS. Zawiesiliśmy je ze względu na inne priorytety samorządów w związku z pandemią. W planie do przeprowadzenia są warsztaty z brytyjskim ekspertem od analizy wydatków i zamówień publicznych oraz prace nad Metropolitalną Polityką Zakupową. Działania prowadzimy w połączonych Komisjach ds. Społeczno-Gospodarczych i Administracji i Finansów. W okresie lipiec-sierpień we współpracy z grupą ds. MŚP wspólnie z GOT, PROT i Łódzką Organizacją Turystyczną zrealizowaliśmy badanie branży turystycznej. Wyniki badania służą na bieżąco przygotowywaniu wsparcia i rozwoju branży turystycznej w trakcie pandemii. Na ich podstawie przygotowujemy akcje promujące branżę gastronomiczną oraz lokalną turystykę.

Ochrona zdrowia

Metropolitalne centra geriatryi – 24% (391 tys.) mieszkańców OMGGS to osoby powyżej 60 roku życia. Tylko przez dwa lata, od 2018 do połowy roku 2020, liczba seniorów wzrosła o ok. 24 tys. osób. Problem

starzejącego się społeczeństwa jest więc poważny, dlatego w 2016 roku rozpoczęto prace nad szpitalami, które zapewnią kompleksową opiekę geriatryczną mieszkańcom metropolii. Na terenie metropolii powstają dwa takie ośrodki. Pierwsze takie miejsce, wysokospecjalistyczny ośrodek geriatryczno-rehabilitacyjny został otwarty w 2019 r. **w Sopocie**. W ramach przedsięwzięcia wykonano roboty budowlane, zakupiono specjalistyczny sprzęt medyczny, przeszkolono personel oraz wdrożono zintegrowany model opieki. Pod koniec 2020 r. w ramach działań covidowych 30 łóżek w sopskim szpitalu zostało przeznaczonych dla osób chorych na covid.

Kolejne miejsce opieki geriatrycznej powstaje w **Gdańsku** i jest realizowane przez Gdański Uniwersytet Medyczny. W 2020 r. projekt uzyskał blisko 9 mln zł dodatkowego dofinansowania. Środki zostały wykorzystane m.in. na prace remontowe, zakup wyposażenia i środki potrzebne do walki z pandemią covid. Całkowita wartość projektu to 23,9 mln zł (z czego 22,1 mln zł to środki unijne). Po dodatkowej dotacji, unijne dofinansowanie przekroczyło 90% wartości projektu. Gdańskie Centrum Geriatrii będzie się mieścić w budynku zlokalizowanym przy kompleksie szpitalnym na ul. Dębinki 7 w strukturze Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego. Powstanie interdyscyplinarny ośrodek opieki geriatrycznej, zapewniający profesjonalną opiekę nad chorymi w podeszłym wieku. Budynek zostanie zmodernizowany i przystosowany do opieki nad seniorami. W ramach ośrodka będzie funkcjonował POZ wspierany przez lekarzy internistów posiadających jednocześnie specjalizację z geriatrii, rehabilitacja dzienna i ambulatoryjna oraz Ambulatoryjna Opieka Szpitalna w zakresie kardiologii i pneumonologii. Zostanie zakupiony specjalistyczny sprzęt do rehabilitacji ruchowej, kardiologicznej i pneumonologicznej, a także nowe wyposażenie diagnostyczne i terapeutyczne. Uruchomiony zostanie także system

teleopieki nad pacjentem, telerehabilitacji domowej oraz monitoringu pacjentów. Projekt przewiduje szkolenia dla kadr medycznych wyspecjalizowanych w opiece geriatrycznej – lekarzy, specjalistów i pielęgniarek, fizjoterapeutów, koordynatorów zespołu, a także psychologów, dietetyków, pracowników socjalnych, opiekunów, wolontariuszy i in.

Metropolitalny program profilaktyki cukrzycy – jest to program skierowany do osób między 35–64 rokiem życia, czyli do osób aktywnych zawodowo, do osób, u których dotychczas nie stwierdzono cukrzycy typu 2 i które w ostatnim czasie nie badały się w tym kierunku. Celem projektu jest wczesna identyfikacja osób ze stanem przedcukrzycowym oraz chorych na cukrzycę – kiedy nie daje ona jeszcze żadnych objawów. Wszystkie działania to koszt prawie 9 mln zł z czego 85% pochodzi z funduszy europejskich. W ramach projektów przeprowadzonych zostanie w sumie 180 tys. ankiet. Na ich podstawie 20 tys. osób skorzysta z bezpłatnych badań profilaktycznych. Docelowo będzie realizowany poprzez 6 projektów. Programy rozpoczęły się w Sopocie, Gdańsku, Tczewie i powiecie gdańskim. Do końca 2020 ankiety i badania rozpoczną się w Gdyni, powiecie wejherowskim, puckim i kartuskim.

OWES

W 2020 r. wsparciem doradczym, animacyjnym oraz branżowym objętych było 87 podmiotów. Utworzyliśmy 23 miejsca pracy. Ze wsparcia korzystają spółdzielnie socjalne, fundacje, stowarzyszenia oraz spółki non-profit. Podmioty działają m.in. w takich branżach jak gastronomia, usługi opiekuńcze, turystyka, usługi pocztowe, branża zero-waste. W związku z pandemią koronawirusa działalność OWES skupiła się przede wszystkim na wsparciu przedsiębiorców społecznych w utrzymaniu działalności. Dostarczaliśmy doradztwo oraz pomoc w zakresie uzyskania wsparcia oferowanego w ramach kolejnych tarcz antykrzysowych oraz wsparcia gmin oferowanego przedsiębiorcom. Zakupiliśmy środki ochrony dla przedsiębiorców społecznych za ponad 140 tys. zł. **150 osób utrzymało miejsca pracy w ramach dodatkowego wsparcia finansowego zorganizowanego przez OWES.** Pomoc finansowa na utrzymanie miejsc pracy była jedynym tego typu wsparciem w regionie. W ramach wsparcia przedsiębiorców społecznych oraz działań na rzecz przeciwdziałania pandemii uczestniczyliśmy w akcji wolontarystycznej **#NGOsySzyjąMaski**, wspierając ją promocyjnie. W ramach wsparcia biznesów społecznych samorządy OMGGs zakupiły w sumie 62 340 maseczek, uszytych przez osoby zagrożone wykluczeniem społecznym. W efekcie powstało konsorcjum przedsiębiorstw społecznych, specjalizujących się w szyciu masek. Biuro OMGGs współtworzy akcję **“Po Dobro Lokalnie”**, realizowaną za pośrednictwem

mediów społecznościowych, która wspiera przedsiębiorstwa w sprzedaży usług “na wynos”. Dzięki niej przedsiębiorcy społeczni mogli sprzedawać swoje produkty m.in. w formule wielkanocnego koszyka. Od początku pandemii uczestniczymy w pracach sztabu kryzysowego pomorskich pracodawców, zrzeszającego największe organizacje pracodawców z regionu. **Jesteśmy jedynym Ośrodkiem Wsparcia Ekonomii Społecznej w Polsce, który współpracuje z największymi biznesowymi organizacjami, formułując wspólne apele i stanowiska.** Sztab na bieżąco opiniuje tarcze antykrzysowe, organizuje też wsparcie dla kolejnych branż, znajdujących się w kryzysie, a także przekazuje swoim członkom bieżące informacje dotyczące możliwości uzyskania wsparcia.

Spółdzielnie socjalne włączyły się w przeciwdziałanie covid-19, szyły maseczki, fartuchy i robiły przyłbice. Działania takie podjęły m.in. Spółdzielnia Socjalna Heca z Tczewa, Fundacja Nielada Historia z Gdańska oraz Kociewska Spółdzielnia Socjalna utworzona przez gminy Pelplin i Morzeszczyn. Maseczki kupowane były m.in. przez samorządy OMGGs. Fundacja Kobiety Wędrowne, założona przez uchodźczynie z Czeczenii, została wyróżniona nagrodą Europejskiego Forum Obywatelskiego w kategorii "Historie z lockdownu"

Współpraca międzynarodowa

Smart-up BSR – we wrześniu zakończyliśmy 3-letni projekt realizowany w 9 krajach Morza Bałtyckiego. Polegał on na wymianie wiedzy związanej z wdrażaniem inteligentnych rozwiązań w takich obszarach jak: zdrowe starzenie się, zmiany klimatu, gospodarka o obiegu zamkniętym i rozwiązania Smart City. W ramach międzynarodowego wydarzenia InnoCamp,

które odbyło się we wrześniu ubiegłego roku, opracowano koncepcję otwartego warsztatu dla rzemieślników oraz twórców nowych technologii. Warsztat pod nazwą CUMY, został otwarty w 2020 r. w jednej z hal na Stoczni Cesarskiej w Gdańsku. Projekt Smart-up BSR został podsumowany dwiema publikacjami. Zawarta jest w nich m.in. analiza i porównanie etapu wdrażania strategii inteligentnych specjalizacji w poszczególnych regionach Bałtyku, a także odpowiedzi na wyzwania dotyczące tego jak stać się zrównoważonym i przedsiębiorczym miastem/regionem oraz jakiego rodzaju potencjał i narzędzia są potrzebne do rozwoju innowacji. Publikacje opisują w jaki sposób miasta i regiony uczestniczące w projekcie korzystały ze wspólnych działań międzyregionalnych i refleksji na temat zdolności regionalnych polityk do stopniowego zmierzania w kierunku cyfryzacji.

EPIC – Europejska platforma integracji miast (EPIC) to trzyletni projekt finansowany przez Unię Europejską z Funduszu Azylu, Migracji i Integracji (AMIF), którego celem jest poprawa integracji migrantów na szczeblu

lokalnym poprzez utworzenie europejskiej sieci władz lokalnych oraz ich partnerów wdrażających. Władze lokalne i organizacje pozarządowe biorące udział w projekcie EPIC będą miały wpływ na skuteczniejsze dbanie o integrację migrantów dzięki stałej i zrównoważonej sieci w całej Unii Europejskiej, która służy wymianie najlepszych praktyk w zakresie integracji migrantów po zakończeniu projektu EPIC. W styczniu br. nastąpiło oficjalne rozpoczęcie projektu i spotkanie wprowadzające dla partnerów projektu z Belgii (Bruksela), Chorwacji (Sisak), Francji (Strasburg), Niemiec (Oberhausen), Grecji (Janina i Saloniki), Włoch (Brescia i Sardinia), Polski (Gdańsk), Portugalii (Lizbona), Hiszpanii (Alcorcón) i Wielkiej Brytanii (Londyn). W tym roku wykonano również ankiety według wzoru obowiązującego wszystkich Partnerów, adresowane do imigrantów oraz kluczowych aktorów społecznych w zakresie integracji imigrantów. Na tej podstawie zinventaryzowano działania dedykowane imigrantom, a wnioski przekazano organizatorom. Na podstawie dobrych praktyk integracyjnych poszczególne miasta biorące udział w projekcie zostaną połączone w celu wzajemnej integracji oraz wymiany dobrych praktyk, którymi będziemy się dzielić w 2021 r.

Budżet Obywatelski w Metropolii – Z uwagi na pandemię koronawirusa ten rok był wyjątkowy dla wspólnych inicjatyw w ramach Budżetu Obywatelskiego. W listopadzie 2019 r. 8 miast: Pruszcz Gdański, Gdańsk, Sopot, Reda, Rumia, Wejherowo, Puck i Władysławowo uzgodniło wspólny termin głosowania, który wyznaczono na 7–21 września 2021 r. Z BO zrezygnowały gminy miejsko-wiejskie Kartusy i Żukowo, którym kwestionowano jego realizację tylko w obrębie miast, bez udziału mieszkańców terenów wiejskich. Ze względu na kwestie proceduralne, m.in. składanie podpisów pod zgłaszzanymi propozycjami oraz obieg dokumentów projektowych część miast zrezygnowało w tym roku z BO. We wskazanym terminie głosowali tylko mieszkańcy Sopotu, Pruszcza Gdańskiego i Władysławowa. Miasto Gdańsk podjęło decyzję o przesunięciu terminu głosowania na II połowę listopada. W listopadzie wstępnie zaproponowano harmonogram wspólnego głosowania w 2021 r. od 13 do 27 września. Ostateczna decyzja w tym zakresie zapadnie w styczniu, podczas planowania wydatków budżetowych.

Uchwały krajobrazowe

Komisja ds. Infrastruktury i Środowiska OMGGS w rocznym planie działania przyjęła cel stworzenia wspólnych standardów w zakresie uchwał krajobrazowych, regulujących kwestię porządku reklamowego w metropolii. W ślad za Miastem Gdańsk oraz Sopotem, bazując na ich uchwałach idą kolejne miasta i gminy, jednak z dużą dozą niepewności i wieloma pytaniami. Aby przybliżyć i ułatwić proces tworzenia zapisów uchwały, Biuro OMGGS zainicjowało wymianę doświadczeń w tym zakresie. W lutym odbyło się pierwsze spotkanie, podczas którego przedstawiciele Gdańska i Sopotu pokazywali jak walczyć z pogłębiającym się chaosem reklamowym w miastach – wzywając do usunięcia reklam, które nie są zgodne z przepisami, a także wymierzając kary pieniężne. Zarówno Sopot, jak i Gdańsk postawiły przede wszystkim na dobrą informację dla mieszkańców, jak i osób zainteresowanych zamieszczeniem reklam – np. szkolenia dla twórców szyldów, czy baza najciekawszych gotowych projektów czy metamorfoz istniejących szyldów. Od października grupa ds. uchwał krajobrazowych rozpoczęła prace nad uniwersalnymi elementami uchwały, gotowymi do wykorzystania przy tworzeniu projektu dla danej gminy. W gronie przedstawicieli samorządowców i pracowników jednostek, które odpowiadają w gminach za ład krajobrazowy trwają ustalenia, jakie zapisy uchwał krajobrazowych mogą stanowić

wzór czy szablon dla innych miast i gmin. W pracach uczestniczą (10): **Władysławowo, Kolbudy, Malbork, Żukowo, Rumia, gm. Pruszcz Gdański, Wejherowo, Gdańsk, Sopot i Gdynia**. W 2020 roku dwukrotnie przeprowadzono badanie dot. zaawansowania prac samorządów OMGGS nad uchwałami krajobrazowymi – w styczniu oraz październiku.

Kultura

Metropolitalna Kadra Kultury (MKK) – grupa skupiająca osoby pracujące w instytucjach kultury na terenie metropolii. Członkowie grupy spotykają się na warsztatach i szkoleniach (obecnie głównie online). Najważniejszymi informacjami dot. kultury – grupa wymienia się na Facebookowej grupie – Metropolitalna Kadra Kultury, skupiającej kilkuset członków. Wszelkie sprawy dot. MKK omawiane są również na regularnych spotkaniach prezydium Komisji ds. Kultury OMGGS. W kwietniu w ramach MKK odbyło się webinarium pt. "Jak projektować działania integrujące". Prelegenci, przedstawiciele Muzeum Emigracji w Gdyni i Europejskiego Centrum Solidarności w Gdańsku opowiadali o najlepszych praktykach integrujących w swoich instytucjach. Od czerwca do sierpnia zrealizowaliśmy cykl spotkań warsztatowych dla przedstawicieli domów kultury dot. porad prawnych, komunikacji z publicznością i zarządzania zespołem w czasach pandemii i w kolejnych etapach odmrażania dla metropolitalnych jednostek kultury. Zwieńczeniem

procesu szkoleniowego była wspólna wizyta studyjna w reżimie sanitarnym w sieci instytucji podlegających pod Gdański Archipelag Kultury. Na wrześniowym webinarze zgromadziliśmy 68 przedstawicieli instytucji kultury i wydziałów kultury, by omówić kwestię dostosowania instytucji i przygotowanie samorządów w kontekście ustawy o dostępności instytucji publicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami. W naszych szkoleniach uczestniczą przedstawiciele m.in. **Kosakowa, Gdańska, Lęborka, Nowego Dworu Gdańskiego, Szemudu, Lini, Tczewa, Żukowa, Subkowych, Redy, Rumii, Gniewina, Gniewu, Gdyni, Sopotu, Pruszcz Gdańskiego, Pszczółek, Kartuz, Luzina, Krynicy Morskiej, Pelplina, Cedrów Wielkich, Skarszew, Wejherowa, gminy wiejskiej Pruszcz Gdański.**

Planer Kulturalny – serwis internetowy Planerkulturalny.pl prowadzony przez biuro OMGGS od 2017 roku. W tym roku zapadła decyzja o przekierowaniu zaoszczędzonych składek z Planera z lat poprzednich – na nowy projekt Komisji ds. Kultury zakładający zwiększenie dostępności dla osób niepełnosprawności i imigrantów. Planer umożliwiał mieszkańcom metropolii śledzenie oferty kulturalnej proponowanej przez instytucje kultury, organizacje pozarządowe i podmioty prywatne w całej metropolii. Serwis w 2020 roku podawał informacje z 48 miast i gmin OMGGS. Tegoroczne informacje na Planerze (ok. 2,5 tys.) do-

tyczyły przede wszystkim wydarzeń prowadzonych online. Na początku 2020 r. został przedstawiony raport z procesu service design, który zawierał badanie opinii użytkowników Planera oraz organizatorów wydarzeń. Na jego podstawie Komisja ds. Kultury za wniosowała o zamknięciu projektu.

Metropolitalne badania stanu kultury:

Stan sektora i jego odmrażanie w czasie pandemii

– w kwietniu Biuro OMGGS przeprowadziło pierwsze w kraju badanie na skalę metropolii dotyczące sytuacji sektora kultury w czasie pandemii. Zbadana została perspektywa instytucji kultury i organizacji pozarządowych związana z ich funkcjonowaniem w obliczu obecnego kryzysu epidemicznego. Na podstawie wyników badań Komisja ds. Kultury OMGGS przygotowała rekomendacje dla samorządów. Znalazł się wśród nich m.in. konieczność stałej komunikacji samorządowców z instytucjami kultury, udział przedstawicieli kultury w pracach sztabów kryzysowych, wspólne planowanie budżetów, czy zabezpieczenie instytucji w środki ochrony dla publiczności. Ważnym elementem jest też powołanie rad kultury, a także wsparcie pracowników sektora kultury w zakresie wdrażania nowych technologii. Przy tworzeniu rekomendacji współpracowaliśmy z grupami reprezentującymi instytucje kultury, organizacje pozarządowe oraz wydziały kultury.

Obszar Metropolitalny
Gdańsk Gdynia Sopot

STAN SEKTORA KULTURY I JEGO ODMRAŻANIE W CZASIE PANDEMII

KOMISJA KULTURY
MAJ
2020

Opracowanie: Jakub Knera
Koordynacja: Alicja Jelińska

Prezentacja opracowana na podstawie pełnej wersji badania,
które można otrzymać pod poniższym adresem:
alicja.jelinska@metropoliagdansk.pl

Potrzeby publiczności lokalnych domów kultury – na przełomie lipca i sierpnia Biuro OMGGS we współpracy z Obserwatorium Kultury działającym w ramach Instytutu Kultury Miejskiej w Gdańsku zapytało mieszkańców metropolii o ich potrzeby związane z uczestnictwem w wydarzeniach kulturalnych. Na podstawie badań Komisja ds. Kultury przygotowała rekomendacje, m.in. organizowanie działań kulturalnych w plenerze, korzystanie z potencjału mediów społecznościowych i lokalnych influencerów, tworzenie ofert dla rodziców i dzieci, czy przeniesienie części programu instytucji do internetu. Poza raportem ogólnym powstały także raporty indywidualne dla 7 gmin (Gdańsk, Linia, Luzino, Nowy Dwór Gdański, Tczew, Wejherowo, Żukowo). Raport miał być wsparciem dla instytucji do projektowania nowych działań dla publiczności w czasie kolejnego lockdownu spowodowanego pandemią. Raporty lokalne mogą posłużyć jako diagnoza, na której można opierać wnioskowanie o dodatkowe środki na działania w ramach naborów na dofinansowania ministerialne lub inne źródła zewnętrzne. W sumie w badaniu wzięło udział 867 respondentów.

Metropolitalna
Kadra Kultury_

Obszar Metropolitalny
Gdańsk Gdynia Sopot

Instytut
Kultury
Miejskiej

OBSERWATORIUM
KULTURY

Inne działania

Współorganizacja 40-lecia podpisania porozumień sierpniowych

Decyzją Rady – OMGGS włączył się w organizację 40-lecia podpisania Porozumień Sierpniowych. W ramach kilkudniowych obchodów Biuro OMGGS odpowiadało za wydarzenia dla samorządowców, w tym m.in. organizację debat i spotkań, a także koordynację i zaproszenie przedstawicieli sześciu polskich korporacji samorządowych. Jednym z efektów tamtejszych wydarzeń było powołanie stowarzyszenia Samorządy dla Polski. Pod deklaracją przystąpienia do stowarzy-

szenia podpisali się przedstawiciele gmin, powiatów i regionów Rzeczypospolitej Polskiej oraz osoby zaangażowane w rozwój wspólnot lokalnych.

Najważniejszymi celami stowarzyszenia „Samorządy dla Polski” są:

- harmonijny rozwój gmin, powiatów i regionów w oparciu o sprawną współpracę na linii rząd-samorządy,
- propagowanie idei samorządności w życiu politycznym i społeczno-gospodarczym Polski w oparciu o zasadę „silny samorząd – silne państwo”,
- wzmacnianie solidarności dużych miast z mniejszymi gminami i powiatami,
- wzajemne wsparcie w obronie przeciw propagandzie i mowie nienawiści oraz przestrzeganiu zasad praworządności.

O tym jak ważna jest współpraca samorządowa mówi Paweł Adamowicz. Wiedział jak ogromne znaczenie ma wykorzystanie doświadczenia samorządowców. Często powtarzał, że to właśnie we wspólnotach lokalnych można najszybciej dostrzec wszelkie problemy i wyzwania i rozwiązywać je optymalnymi środkami. To Paweł Adamowicz zapraszał samorządowców do Gdańska, to tu rok temu 4 czerwca rozpoczęliśmy dyskusję o 21 postulatach samorządowych. Od tego czasu współpraca pomiędzy samorządami weszła na wyższy poziom. Prezentowaliśmy wspólne stanowiska w sprawie edukacji, finansów, czy odmowy przekazania list pocztę polskiej. Siłę i zaufanie mieszkańców do samorządowców pokazały też ostatnie wybory parlamentarne i prezydenckie. Czas na kolejny krok.

Jacek Karnowski, prezydent Sopotu

Metropolitalna bitwa o głosy #MetropoliaGłosuje

W czerwcu OMGGG zaprosił metropolitalne samorządy do wyścigu o najwyższą frekwencję w wyborach prezydenckich. Akcja profrekwencyjna miała na celu zachęcenie mieszkańców metropolii do udziału w wyborach. Rywalizacja odbywała się w trzech kategoriach, a wygrywały te gminy, w których średnia frekwencja w obu turach wyborów była największa. W kategorii gmin do 10 tysięcy mieszkańców zwyciężyła **Krynica Morska** z końcową frekwencją 86,07%, o włos wyprzedzając lidera z I tury – Jastarnię, gdzie średnia frekwencja wyniosła 85,83%. Fotel lidera pozostał bez zmian w gminach od 10 do 30 tys. mieszkańców. Zwycięzcą zostało **Władysławowo** (81,12%). Niewiele zabrakło gminie Kosakowo (77,74%). Wśród gmin powyżej 30

tysięcy mieszkańców walka toczyła się do samego końca. Ostatecznie wygrał **Sopot** (75,95%), wyprzedzając Gdynię (73,59%) i Gdańsk (73,22%). Każda ze zwycięskich gmin otrzymała 30 tysięcy złotych. Jak zapowiedzieli władze – pieniądze trafią do dzielnic, osiedli i sołectw, które najlepiej zmobilizowały się do głosowania. Średnia frekwencja w obu turach w OMGGG wyniosła 67,24%. Uroczyste wręczenie nagród odbyło się 5 sierpnia w porcie jachtowym w Krynicy Morskiej.

Gmina pow. 30 tys. mieszkańców			
Gmina	Frekwencja 28.06	Frekwencja 12.07	Frekwencja średnia
Sopot	74,3	77,59	75,95
Gdynia	72,13	75,04	73,59
Gdańsk	71,51	74,93	73,22
Zukowo	70,13	74,85	72,49
Rumia	71,03	73,92	72,48
Gmina Pruszcz Gdański	69,96	72,6	71,28
Miasto Pruszcz Gdański	69,67	72,78	71,23
Kartuzy	66,94	71,56	69,25
Miasto Wejherowo	64,89	68,76	66,83
Lębork	63,54	67,4	65,47
Miasto Tczew	63,26	66,77	65,02
Malbork	61,31	65,8	63,56

Gmina 10-30 tys. mieszkańców			
Gmina	Frekwencja 28.06	Frekwencja 12.07	Frekwencja średnia
Władysławowo	78,72	83,52	81,12
Kosakowo	75,93	79,55	77,74
Sierakowice	69,48	75,68	72,58
Kolbudy	70,53	73,73	72,13
Stężyca	66,81	74,86	70,84
Reda	69,58	71,78	70,68
Szemud	67,71	72	69,86
Gmina Wejherowo	66,07	70,18	68,13
Luzino	65,61	69,41	67,51
Gmina Puck	64,63	70,27	67,45
Miasto Puck	64,17	69,55	66,86
Gmina Tczew	62	65,88	63,94
Somonino	60,14	66,12	63,13
Łęczycze	58,58	64,84	61,71
Nowy Dwór Gdański	56,08	60,65	58,37
Pelplin	55,52	60,7	58,11
Trąbki Wielkie	54,1	58,33	56,22
Gniew	54,14	58,28	56,21

Gmina do 10 tys. mieszkańców			
Gmina	Frekwencja 28.06	Frekwencja 12.07	Frekwencja średnia
Krynica Morska	83,61	88,53	86,07
Jastarnia	84,2	87,45	85,83
Hel	71,2	77,7	74,45
Sztutowo	68,72	75,46	72,09
Sulęcyno	66,81	77,11	71,96
Przedkole	67,66	72,27	69,97
Stegna	63,01	72,82	67,92
Chmielno	64,07	71,09	67,58
Linia	63,86	69,86	66,86
Pszczółki	62,33	65,6	63,97
Przywidz	60,47	66,28	63,38
Subkowy	56,97	62,17	59,57
Cedry Wielkie	55,32	62,04	58,68
Gniewino	54,27	60,61	57,44
Ostaszewo	54,07	59,63	56,85
Suchy Dąb	54,05	59,61	56,83
Nowy Staw	51,44	55,44	53,44
Lichnowy	49,56	54,27	51,92

Przede wszystkim podziękowania należą się mieszkańcom, bo to ich mobilizacja przyczyniła się do tego wyniku. Nie ukrywam, że podobnie jak w innych samorządach nadmorskich pomogli nam turyści. Frekwencja w drugiej turze wyborów, wliczając osoby z zaświadczeniami wyniosła prawie 90%.

Krzysztof Swat, burmistrz
Krynicy Morskiej

Cała akcja to bardzo ciekawa inicjatywa integrująca samorządy i aktywizująca mieszkańców naszej metropolii. Były to trudne wybory organizacyjnie, ale moi współpracownicy doskonale zdali ten egzamin. Dziękuję mieszkańcom za wynik. Nagroda zostanie spożytkowana na potrzeby mieszkańców, a na co dokładnie to ustalimy w konsultacjach z mieszkańcami.

Roman Kuźel, burmistrz Władysławowa

Akcję oceniam bardzo dobrze szczególnie, że ją wygraliśmy. To jest też integracja mieszkańców metropolii, aby pokazać czym jest metropolia. Jesteśmy jedną rodziną i pracujemy razem dla samorządu trochę większego niż tego swojego miejskiego. Tak jak razem wykonujemy rower Mevo, razem kupujemy energię, żeby była tańsza czy razem robimy inwestycje terytorialne – to wszystko by razem budować jedność samorządowców, którzy tworzą samorządową rodzinę, a wszyscy mieszkańcy naszych gmin są samorządowcami.

Jacek Karnowski, prezydent Sopotu

Patchworkowa flaga nad Gdańskiem

4 czerwca po raz kolejny na najwyższym maszcie w Gdańsku zawisła patchworkowa biało-czerwona flaga. Została uszyta w ramach akcji OMGGS podczas ubiegłorocznego Święta Wolności i Solidarności. Biało-czerwony patchwork stworzyli wspólnie: mieszkańcy metropolii, turyści, organizacje pozarządowe, przedstawiciele rad dzielnic, samorządowcy i imigranci. W tym roku w czasie pandemii koronawirusa flaga to symbol solidarności ze służbami medycznymi i przedsiębiorcami.

Pamiętam, jak ta flaga była szyta równo rok temu. Zawsze jak widzę najpiękniejsze na świecie barwy narodowe to budzi to we mnie wzruszenie, ale także dumę. I właśnie biało-czerwona zawsze jest symbolem wspólnoty.

Rafał Trzaskowski, prezydent Warszawy

Ta flaga została zszyta z niewielkich fragmentów materiału. Kolejne skrawki doszywali: tradycyjna rodzina i para żyjąca w wolnym związku, gdańszczanka w drugim pokoleniu i Czeczenka, która tu w Gdańsku znalazła swój nowy dom, student, wolontariusz hospicjum i taksówkarz, katoliczka i ateista, singielka i mama czwórki dzieci, wegetarianie i tradycjonaści, babcia z niesłyszającą wnuczką, polonus z Kanady. Wiele z nas tu stojących dołożyło swój kawałek do tej flagi. Setki kwadratów, które zszyliśmy tworząc tę flagę są jak Polska. Każdy z nas jest inny, ale nasz los zszywają setki połączeń, a razem tworzymy piękną Ojczyznę.

Aleksandra Dulciewicz, prezydent Gdańska

W czasach koronawirusa flaga zyskała nową wartość symboliczną. Jako wyraz solidarności zarówno ze służbami medycznymi, które walczą na pierwszej linii walki z koronawirusem, jak i z osobami, które najbardziej doświadczyły skutków lockdownu.

Jestem tutaj przedstawicielem wielu zawodów medycznych: pielęgniarek, pielęgniarzy, ratowniczek medycznych i ratowników, opiekunów, techników laboratoryjnych, лаборantów i moich koleżanek i kolegów lekarzy. Ta uroczystość w symboliczny sposób przypomina nam o tym, że ten i kryzys związany z epidemią i wynikający z tego kryzys gospodarczy jesteśmy w stanie pokonać będąc wspólnotą.

Artur Dziadkiewicz, lekarz ze szpitala w Wejherowie

Akcja „Wspólna Flaga - Wspólna Polska” została zainicjowana przez OMGGs podczas zeszłorocznych obchodów Święta Wolności i Solidarności. Włączyć się do niej mógł każdy uczestnik obchodów. Białoczerwony patchwork, złożony z kilkuset skrawków materiału, stworzyli wspólnie: mieszkańcy metropolii, turyści, organizacje pozarządowe, przedstawiciele rad dzielnic, samorządowcy i imigranci. Flaga będzie powiewać na najwyższym maszcie w Gdańsku każdego roku 4 czerwca.

#zamawiamBOwspieram

6 listopada odbyła się metropolitalna akcja #zamawiamBOwspieram. Jej celem było zwrócenie uwagi mieszkańców Metropolii na złą sytuację branży gastronomicznej w związku z obostrzeniami wprowadzonymi przez rząd w związku z covid-19. Aktywny udział w wydarzeniu wzięli nie tylko włodarze miast i gmin, ale także lokalne biblioteki, kluby sportowe, radni, urzędnicy, a przede wszystkim mieszkańcy metropolii. Hashtag #zamawiamBOwspieram pojawił się w publicznych postach w mediach społecznościowych kilkaset razy.

We współpracy i pod patronatem OMGS

Olimpiada Wiedzy Obywatelskiej „Senior Obywatel” im. Pawła Adamowicza – już po raz trzeci OMGS jest partnerem olimpiady dla seniorów, która w tym roku, ze względu na warunki pandemiczne, wymagała przeniesienia do sieci. Podobnie jak wszystkie wykłady przygotowujące seniorów. W tym roku wydarzenie odbywa się w: Gdańsku, Gdyni, Pruszczu Gdańskim, Kartuzach, Pucku, Tczewie, Malborku, Łęborku, Słupsku, Bytowie, Nowym

Dworze Gdańskim, Kwidzynie. Eliminacje na poziomie powiatowym będą organizowane w pierwszych dwóch tygodniach grudnia.

To wydarzenie absolutnie wyjątkowe, jedyne takie w Polsce, skupiające wędrownych aktorów teatru lalki i popularyzujące ich nietuzinkowy dorobek. W malowniczo położonym Juszczowie gościliśmy artystów z całej Europy. Niektóre spektakle były wystawione w językach ojczystych aktorów. Dziękuję całemu zespołowi Festiwalu za podjęcie wyzwania zorganizowania imprezy online.

Magdalena Kołodziejczak, wójt gminy
Pruszcz Gdański

Festiwalu Objazdowych Teatrów Lalkowych Młodego Widza FOTEL – festiwal skupiający wędrowne zespoły lalkowe z kraju i zagranicy. Miasteczko festiwalowe z rozbudowaną infrastrukturą sceniczną i bogatą strefą warsztatową dla dzieci przyciągało uwagę, nie tylko lokalnych mieszkańców, ale również wielu gości z całego regionu. W tym roku, z uwagi na epidemię, całość wydarzeń została przeniesiona do sieci.

Konferencja edukacyjna „BeZee-Trendy w Edukacji” – to ogólnopolskie spotkanie przedstawielek i przedstawicieli środowisk związanych ze szkolnictwem, edukacją, biznesem i samorządem. W tym roku konferencja odbyła się online, a jej główne tematy to kryzys i nowe wyzwania technologiczne, edukacyjne i biznesowe.

Konferencja Metropolitalna pt.: „W poszukiwaniu inspiracji. Metropolie w ujęciu porównawczym – interdyscyplinarna i międzynarodowa konferencja naukowa trójmiejskiego think-tanku, Instytutu Metropolitalnego. Naukowcy, eksperci i urzędnicy dyskutowali nad modelami organizacyjnymi i funkcjonalnymi metropolii (zarówno zagranicznymi, jak i krajowymi).

Praca ze słowem i dźwiękiem – warsztaty w Goyki 3 ART Inkubator Sopot – cykl warsztatów organizowanych przez sopocki Goyki 3 ART Inkubator. Warsztaty skierowane były do osób zainteresowanych pisaniem reportaży, przeprowadzaniem wywiadów prasowych i radiowych, a także do początkujących tłumaczy literatury. Ze względu na epidemię część spotkań odbyła się online.

Współpraca z urzędem statystycznym

Dzięki współpracy z Urzędem Statystycznym (US) w Gdańsku, którą OMGGS rozpoczął już w 2017 r. opracowane zostały dwie broszury informujące o Zintegrowanych Inwestycjach Terytorialnych (ZIT) w Polsce oraz w województwie pomorskim. Pod koniec 2019 r. rozpoczęliśmy rozmowy z US dot. przygotowania publikacji statystycznej o OMGGS oraz przeprowadzenia cyklu szkoleń dla urzędników z korzystania z ogólnodostępnych baz danych (Bank Danych Lokalnych, STRATEG, Geoportal itp.). Od stycznia 2020 r. grupa złożona z przedstawicieli Gdańska, Sopotu, Gdyni oraz Uniwersytetu Gdańskiego opracowuje zestaw danych do zaprezentowania w formie publikacji statystycznej. Oprócz danych gromadzonych przez US publikacja zawierać będzie także dane m.in z Ministerstwa Finansów, urzędów pracy, od przewoźników czy z ośrodków pomocy społecznej. Zestaw analizowanych danych jest bardzo szeroki (od 90 do 120 mierników i wskaźników) i zawiera również dane przydatne z punktu widzenia monitorowania wpływu projektów ZIT na obszary takie jak rynek pracy, potencjał gospodarczy, środowisko czy transport i mobilność. Planowane ukończenie publikacji to pierwsza połowa 2021 r. Będzie ona zawierała dane od 2014 r. Przeprowadzenie cyklu szkoleń planowane jest na drugi i trzeci kwartał 2021 r.

OMGGS w liczbach

Liczba mieszkańców OMGGS

2019 1 596 283

2020 1 614 582 (*dane z 31.06.2020)

Wzrost liczby mieszkańców
(styczeń-czerwiec 2020): 3 346
nowych mieszkańców OMGGS + 14
953 mieszkańców Gminy Skarszewy

Top 10 miast z największym przyrostem

(*porównanie 2019 i pierwszego półrocza 2020)

Gmina	Przyrost
Żukowo	814
Gdańsk	618
Pruszcz Gdański - gmina wiejska	430
Kosakowo	388
Wejherowo	332
Reda	228
Szemud	212
Puck - gmina wiejska	200
Sierakowice	175
Tczew - gmina wiejska	156

51,6% kobiet (833 279)

48,4% mężczyzn (781 303)

70% mieszkańcy miast (1 131 476)

30 % mieszkańcy wsi (483 106)

Struktura wieku:

0-17 20% (318 847 osób)

18-24 7% (112 270 osób)

25-34 14% (228 526 osób)

35-44 17% (270 612 osób)

45-54 13 % (202 415 osób)

55-64 12% (196 356 osób)

65+ 18% (285 556 osób)

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne

Realizacja Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych
(stan na 30.10.2020)

BUDŻET ZIT 2014-2020: **168 projektów - 1,05 mld zł** ze
środków UE (w zawartych umowach o dofinansowanie) w tym
238,5 mln zł EFS, 807,9 mln zł EFRR

Wartość całkowita projektów (w zawartych umowach): **1,9 mld zł**

Dofinansowanie w zawartych umowach o dofinansowanie:

Przedsiębiorstwa - **5,7 mln zł**

Zatrudnienie - **148,4 mln zł**

Integracja - **90,07 mln zł**

Zdrowie - **43,2 mln zł**

Konwersja/rewitalizacja - **182,9 mln zł**

Mobilność - **356,9 mln zł**

Energia - **219,2 mln zł**

ALOKACJA osi priorytetowych ZIT:

1 082,4 mln zł (środki UE)
w tym **808,4 mln zł EFRR, 274 mln zł EFS**
Poziom kontraktacji wynosi **96,7%**

Beneficjentom wypłacono **473,3 mln zł**,
co stanowi **43,7%** alokacji

Oś priorytetowa RPO WP	Alokacja (mln zł)	Wkład UE w zawartych umowach o dofinansowanie (mln zł)	Wkład UE we wnioskach o płatność (mln zł)	Poziom kontraktacji	Wkład UE we wnioskach o płatność jako % alokacji ZIT
2. PRZEDSIĘBIORSTWA	5,8	5,7	0,4	98,3%	6,6%
5. ZATRUDNIENIE	166,7	148,4	119,4	89,0%	71,6%
6. INTEGRACJA	107,3	90,1	41,3	84,0%	38,4%
7. ZDROWIE	42,6	43,2	19,8	101,4%	46,5%
8. KONWERSJA	183,0	182,9	52,0	99,9%	28,4%
9. MOBILNOŚĆ	356,9	356,9	131,3	100,0%	36,8%
10. ENERGIA	220,1	219,2	109,1	99,6%	49,6%
	1 082,4	1 046,4	473,3	96,7%	43,7%

Przedsiębiorstwa

oś priorytetowa 2

Realizujemy 1 projekt

Alokacja 5,8 mln zł

Wyłacono 384,8 tys. zł

Inwestujemy w:

- program współpracy parków naukowo – technologicznych i inkubatorów przedsiębiorczości,
- stworzenie platformy informatycznej do współpracy 3 instytucji otoczenia biznesu: Pomorskiego Parku Naukowo-Technologicznego, Fundacji Gospodarczej w Gdyni i Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej,
- ofertę usług doradczych skierowaną do przedsiębiorców (np. badania patentowe, analizy chemiczne i biotechnologiczne, wdrażanie innowacji, szkolenia i warsztaty, pozyskiwanie partnerów badawczych, sieciowanie działań przedsiębiorców, w lipcu w Pomorskim Parku Naukowo – Technologicznym – Centrum Designu uruchomiono usługę dla biznesu pn. "Design Management" (przedsiębiorcy otrzymają kompleksowe wsparcie od etapu opracowywania pomysłu na nowy produkt lub usługę aż do momentu wprowadzenia produktu/usługi na rynek).

Zatrudnienie

oś priorytetowa 5

Zrealizowaliśmy 26 projektów

W realizacji 24 projekty

Alokacja 166,7 mln zł

Wyłacono 119,4 mln zł

Efekty na koniec października 2020 r.:

- ponad **10 tys.** osób bezrobotnych objętych wsparciem,
- **2630** osób otrzymało bezzwrotne dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- PUP-y z OMGGs wsparły w ramach środków ZIT prawie **2 tys.** osób w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii covid-19
- ponad 8 tys. osób znalazło zatrudnienie, w tym ok. **400** osób z niepełnosprawnościami
- **68** osób zgłosiło się na badania w ramach metropolitalnego programu profilaktyki cukrzycy typu 2

Integracja

oś priorytetowa 6

Zrealizowaliśmy 14 projektów

W realizacji 29 projektów

Alokacja 107,3 mln zł

Wyłacono 41,3 mln zł

Efekty na koniec października 2020 r.:

- prawie **3 tys.** osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym skorzystało z kursów, szkoleń, poradnictwa psychologiczno-zawodowego, pośrednictwa pracy itp.
- niemal **900** osób z niepełnosprawnościami skorzystało z pomocy opiekunów i asystentów i poradnictwa psychologicznego
- ze wsparcia skorzystało **87** podmiotów ekonomii społecznej (szkolenia, doradztwo biznesowe i mentoring, usługi prawne, księgowe i marketingowe), powstały **23** miejsca pracy (od początku realizacji projektu utworzono ich **107**)

Zdrowie

oś priorytetowa 7

Zrealizowaliśmy 1 projekt

W realizacji 1 projekt

Alokacja 42,6 mln zł

Wypłacono 19,8 mln zł

W trakcie realizacji jest Ośrodek Opieki Geriatrycznej w Gdańsku. Trwają prace adaptacyjne i budowlane w Szpitalu Studenckim. W przyszłości w ośrodku pacjenci uzyskają kompleksową pomoc medyczną na wysokim poziomie: począwszy od badań lekarskich przy użyciu nowoczesnego sprzętu, poprzez szybką diagnozę do specjalistycznego leczenia i rehabilitacji. Dodatkowo, w 2020 r. projekt został wsparty kwotą 9 mln zł na walkę z COVID-19.

Konwersja

oś priorytetowa 8

Zrealizowaliśmy 1 projekt

W realizacji 12 projektów

Alokacja 183 mln zł

Wypłacono 52 mln zł

Inwestujemy w:

- centra wsparcia i terapii rodzin, kluby rodzica i integracji społecznej
- centra i domy sąsiedzkie dla mieszkańców 8 miast metropolii,
- zagospodarowanie placów, podwórek, parków i innych przestrzeni publicznych,
- przebudowę i modernizację dróg oraz infrastruktury podziemnej,
- modernizację i remonty budynków mieszkalnych (dachów, elewacji, klatek schodowych, okien).

Mobilność

oś priorytetowa 9

Zrealizowaliśmy 7 projektów

W realizacji 12 projektów

Alokacja 356,9 mln zł

Wypłacono 131,3 mln zł

Inwestujemy w:

- budowę 24 węzłów integracyjnych (do listopada 2020 r. udostępniono 13 węzłów),
- drogi dojazdowe do węzłów, wiadukty, tunele, kładki, chodniki, drogi rowerowe i nowoczesne parkingi dla samochodów i rowerów,
- modernizację 8 przystanków, stacji kolejowych SKM: Rumia Janowo, Gdynia Chylonia, Gdynia Leszczynki, Gdynia Grabówek, Gdynia Stocznia, Gdynia Redłowo, Gdynia Orłowo i Gdańsk Stocznia (do listopada ukończono Janowo, Chylonię, Redłowo)
- modernizację budynku Dworca Podmiejskiego na stacji Gdynia Główna wraz z peronem SKM (we wrześniu wybrano najkorzystniejszą ofertę).

Energia

oś priorytetowa 10

Zrealizowaliśmy 27 projektów

W realizacji 13 projektów

Alokacja 220,1 mln zł

Wypłacono 109,1 mln zł

Efekty:

- w 2020 r. zakończyła się modernizacja energetyczna 111 budynków (użyteczności publicznej i mieszkalnych komunalnych) i 668 gospodarstw domowych (ocieplono stropodachy, ściany zewnętrzne i wewnętrzne, zmodernizowano systemy grzewcze i wentylacyjne, wymieniono okna, drzwi i oświetlenie).

Wsparcie prawne dla beneficjentów ZIT

W ramach wsparcia realizacji projektów ZIT, Biuro OMGGS po raz kolejny uruchomiło usługę specjalistycznego wsparcia prawnego, udzielanego na różnych etapach realizacji projektów. Z dostępnej od 1 września 2020 r. trzeciej edycji wsparcia skorzystało jak na razie 6 podmiotów (1 samorząd, 2 wspólnoty mieszkaniowe, spółdzielnia socjalna, firma zarządzająca nieruchomościami, OWES) realizujących projekty w obszarze rewitalizacji, termomodernizacji oraz ekonomii społecznej. Do końca października kancelaria udzieliła wsparcia w 13 sprawach obejmujących: opracowanie propozycji klauzul covid do umów z wykonawcami, opinie w zakresie zamówień publicznych w związku z wystąpieniem covid-19, konsultacje prawne i doradztwo dotyczące bieżących działań w projektach, w tym w zakresie zapytań ofertowych i korekt, analizę prawną dokumentacji, przygotowywanie projektów pism i oświadczeń. Na pomoc prawną kancelaria poświęciła 37 godzin. Do końca roku planowane jest ponadto szkolenie dla beneficjentów projektów społecznych w zakresie rozliczania projektów i kwalifikowalności wydatków ponoszonych w ramach projektów. Od 2019 r. ze wsparcia skorzystało łącznie ponad 30 samorządów lub jednostek realizujących projekty. Usługa wsparcia o łącznej wartości ponad 100 tys. zł została sfinansowana ze środków Pomocy Technicznej.

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko

Realizujemy 23 projekty o wartości całkowitej 1,4 mld zł z czego 708,2 mln zł pochodzi ze środków UE w tym:

Projekty transportowe

o wartości 862,4 mln zł
(z dofinansowaniem 468,5 mln zł)

- zakup autobusów i tramwajów oraz zakup i modernizacja trolejbusów
- budowa 2 węzłów integracyjnych
- modernizacja i budowa dróg dojazdowych oraz torów, budowa dróg rowerowych i chodników

PZUM

(beneficjent InnoBaltica Sp. z o.o.) - FALA o wartości całkowitej 130,4 mln zł
(z dofinansowaniem 90,7 mln zł)

- platforma elektroniczna do optymalnego planowania przejazdów i opłat, integrująca wszystkie środki transportu

Sieci ciepłownicze

(19 projektów realizowanych przez GPEC i OPEC) o wartości 410,6 mln zł
(z dofinansowaniem 149 mln zł)

- budowa i modernizacja sieci ciepłowniczych
- termomodernizacja ciepłociągów

Program Operacyjny Pomoc Techniczna

Od 2015 r. Biuro OMGGS korzysta ze wsparcia dla Związków ZIT finansowanego z POPT. W 2020 r. podpisano nową, trzyletnią umowę, która zakłada wsparcie do kwoty 2,67 mln zł, w tym 1,87 mln zł dotacji oraz 801,26 tys. złotych wkładu własnego.

**W 2020 roku dotacja wyniosła 681,4 tys. zł,
z czego sfinansowano:**

- **6** wynagrodzeń pracowników Biura Metropolii,
- **szkolenia dla beneficjentów ZIT**, m.in. z ustawy o zachowaniu dostępności dla instytucji kultury, z ustawy PZP oraz z prawa autorskiego dla instytucji kultury,
- **spotkania, m.in. komisji tematycznych** (m.in. dot. powołania koordynatora w gminach w zw. z ustawą o dostępności, strategiczne warsztaty trendowe dla metropolii), **posiedzenia Zarządu, Walnego Zebrania, itd.**
- **ekspertyzy i analizy** (m.in. wsparcie beneficjentów realizujących projekty ZIT dot. zarządzania i realizacji projektów współfinansowanych z RPO WP lub POIiŚ, audyt energetyczny),
- część środków przeznaczono na **funkcjonowanie biura** (czynsz).

Część 2.

PRIORYTETY NA 2021

Budżet UE 2021-2027 i strategia ponadlokalna

Przed nami konsultacje społeczne Umowy Partnerstwa (UP) zawiązywanej między Komisją Europejską a Polską, która określa krajową strategię wdrażania funduszy europejskich w ramach polityk unijnych. UP jest ramą dla programów operacyjnych: krajowych i regionalnych, łącząc oczekiwania Komisji Europejskiej z wyzwaniem wynikającymi z krajowych dokumentów strategicznych. Projekt ma zostać przedłożony do akceptacji Komisji w pierwszym kwartale 2021 r. Zgodnie z jego zapisami, zakres tematyczny działań realizowanych przez Związki ZIT obejmuje w szczególności: rozwój zrównoważonego transportu publicznego, poprawę stanu środowiska przyrodniczego i jakości powietrza, zwiększenie efektywności energetycznej, wsparcie rozwoju kształcenia i szkolenia zawodowego w odpowiedzi na potrzeby i wyzwania rynku pracy oraz planowanie przestrzenne. Strategia będzie dokumentem obowiązującym w perspektywie finansowania projektów ZIT na lata 2021-2027 dla wszystkich miast wojewódzkich i ich obszarów funkcjonalnych (odpowiednik obecnej Strategii ZIT). Z uwagi na zmiany w ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, ustawie o samorządzie gminnym oraz biorąc pod uwagę założenia nowej ustawy wdrożeniowej, podejście do tego dokumentu strategicznego jest inne niż do Strategii ZIT, którą znamy. Wymaga pogłębionej, szerokiej diagnozy w wielu obszarach, stworzenia modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej, szerokiego zaangażowania partnerów społecznych

i gospodarczych, przeprowadzenia konsultacji społecznych, oceny oddziaływania na środowisko oraz oceny ex-ante wpływu zaproponowanych przedsięwzięć. Zmiany w ww. ustawach nie dotyczą tylko strategii projektowanych dla grup gmin planujących wspólne działania poprzez strategię rozwoju ponadlokalnego, ale również po raz pierwszy regulują strukturę i zasady sporządzania strategii gminnych.

W październiku decyzją Rady OMGGS powołano Komitet Sterujący nadzorujący powstanie Strategii Rozwoju Ponadlokalnego. W jego składzie znaleźli się wiceprezydenci trójmiasta oraz przedstawiciele gmin wiejskich, miejsko-wiejskich i powiatów oraz prezydium Komisji Strategii. Zakończenie prac nad strategią planowanie jest na III-IV kwartał 2021 r.

OMGGS a nowy Zielony Ład

Wyzwanie klimatyczne to obecnie najważniejszy priorytet UE. Co najmniej 25 proc. środków przyszłego budżetu Unii na lata 2021-2027 ma być przeznaczona na walkę ze zmianami klimatycznymi. Komisja Europejska przyjęła tzw. Europejski Zielony Ład (ang. Green Deal), czyli projekt unijnej strategii, która ma doprowadzić Unię Europejską do neutralności klimatycznej w 2050 r. Do tego celu można dojść przez całkowitą dekarbonizację całej gospodarki – czyli usuwanie dwutlenku węgla ze wszystkich aspektów życia człowieka. W dłuższej perspektywie czasowej także inne globalne zmiany ekosystemu staną się niebezpieczne dla na-

szych mieszkańców – szczególnie ze względu na swój wpływ na bezpieczeństwo żywnościowe i dostęp do czystej wody. Odwrócenie tego trendu wymaga głębokiej, transformacyjnej zmiany obecnych modeli gospodarczych.

Zielony Ład to także nowa unijna strategia wzrostu gospodarczego, jednym z celów zielonej transformacji jest zapobieżenie recesji wywołanej pandemią i stworzenie nowych, trwałych miejsc pracy. Jako wspólnota samorządów możemy być lepiej przygotowani do korzystania z unijnych środków i wdrożenia działań na rzecz klimatu i środowiska, które stały się absolutną koniecznością. Aby przygotować metropolitalne samorządy na wprowadzenie nowej polityki unijnej – Biuro OMGGS zajmie się opracowaniem raportu, który będzie zawierał najważniejsze wyzwania i kluczowe do przeprowadzenia inwestycje w regionie dot. ochrony środowiska. Dla gmin wiejskich dodatkowo także w obszarze bardziej zielonego rolnictwa. Dokument będzie konsultowany z sektorem prywatnym i publicznym.

Ustawa metropolitalna

Ustawa o związku metropolitalnym w województwie pomorskim to ponad 200 mln zł dla Pomorza na integrację i rozwój transportu zbiorowego, na nowe połączenia autobusowe, tramwajowe, trolejbusowe i kolejowe, na wspólny bilet, węzły przesiadkowe i rozbudowę sieci dróg, na spójne planowanie przestrzenne, turystykę i ochronę środowiska oraz promocję

walorów gospodarczych, turystycznych i kulturalnych regionu. 30 września 2020 r. ustawa została skierowana do pierwszego czytania i oczekuje na wpisanie jej do porządku obrad posiedzenia plenarnego Sejmu RP. W publicznych deklaracjach popierają ją wszystkie ugrupowania opozycyjne, zaś posłowie Zjednoczonej Prawicy w nielicznych wypowiedziach są jej przychylni. Większość posłów PiS, mimo zaproszeń i próśb nie zabiera głosu nt. przedłożonego projektu. Na wzór senacki ustawa zyskała w Sejmie swojego opiekuna, którym jest poseł Małgorzata Chmiel. Posłowie popierający projekt przygotowują list otwarty do Marszałek Sejmu Elżbiety Witek z prośbą o skierowanie go pod obrady. Ponadto według zapowiedzi parlamentarzystów powołany zostanie zespół parlamentarny. W najbliższym czasie rozpoczniemy kampanię informacyjną przybliżającą mieszkańcom korzyści z utworzenia związku metropolitalnego w województwie pomorskim.

Wyzwaniem w perspektywie najbliższego półrocza jest skuteczny lobbing w Sejmie RP i skierowanie uwagi posłów na projekt ustawy metropolitalnej. Zwłaszcza biorąc pod uwagę doświadczenia łódzkiej ustawy o związku metropolitalnym, która już od marca br. czeka na pierwsze czytanie na posiedzeniu Sejmu. Czas ma tutaj olbrzymie znaczenie, bowiem zgodnie z zapisami projektu ustawy, po podpisaniu jej przez Prezydenta RP, Rada Ministrów wydaje rozporządzenie o utworzeniu związku metropolitalnego nie później, niż 30 czerwca danego roku. Od 1 lipca do końca roku jest czas na formowanie się struktur metropoli-

talnych, aby od 1 stycznia roku następnego przystąpić do realizacji zadań związku. Brak uchwalonej ustawy oraz rozporządzenia w pierwszej połowie 2021 r. to kolejny rok oczekiwania na utworzenie metropolii na Pomorzu.

MEVO

Systemy rowerów miejskich we wszystkich miastach w Polsce stoją przed wieloma wyzwaniami związanymi przede wszystkim z realizacją przetargów w czasach koronawirusa. W maju 2020 r. 17 samorządów OMGGS zdecydowało o ogłoszeniu dialogu konkurencyjnego, by w kolejnych miesiącach określić formułę projektu oraz jego koszty. Epidemia spowodowała, że budżety gmin OMGGS są znacząco niższe, dlatego decyzje o rozpoczynaniu kolejnych projektów są coraz trudniejsze. Jednak zapewnienie mieszkańcom Metropolii nowoczesnego systemu rowerów publicznych będącego ważnym elementem transportu zbiorowego pozostaje dla OMGGS priorytetem. To również krok w kierunku zmniejszenia liczby osób korzystających na co dzień z indywidualnego transportu samochodowego, który istotnie przyczynia się do tak widocznych obecnie zmian klimatycznych oraz jest istotnym obciążeniem dla kas samorządowych. W najbliższym czasie planujemy finalizowanie dialogu konkurencyjnego. Wybrane firmy zostaną zaproszone do składania ofert w celu wyłonienia operatora systemu Mevo 2.0. Jesienią 2021 r. planujemy pierwsze testy, rozruch i uruchomienie systemu.

Dotarłeś do końca naszego sprawozdania, w którym opisaliśmy najważniejsze działania OMGGS w 2020 roku. Mamy nadzieję, że dzięki temu poznałeś nas jeszcze lepiej. Stawiamy na efektywną i przejrzystą komunikację z otoczeniem, przekazując kompleksowe informacje o naszej działalności, realizowanych projektach i organizowanych wydarzeniach. Jeżeli po przeczytaniu sprawozdania masz uwagi, pomysły, podziel się z nami.

Czekamy na kontakt:
biuro@metropoliagdansk.pl

www.metropoliagdansk.pl
www.facebook.com/MetropoliaGGS
[instagram.com/metropolia_gdansk_gdynia_sopot](https://www.instagram.com/metropolia_gdansk_gdynia_sopot)
twitter.com/metropoliagdn